

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54, No. 88.
1939. április 19., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938, Trib. Arad.

GÖRING

Róma. Mussolini olasz miniszterelnök és Göring vezértábornagy között lefolyt megbeszélésekről sem olasz, sem német részről nem szivárogtat ki semmi. A két államférfi összesen 5 órán át tanácskozott egymással. Az első megbeszélés a Palazzo Veneziában volt, amelynek során két órás megbeszélést tartottak. A következő megbeszélés, amely a Duce által adott diszkrét után következett, 3 óra hosszat tartott. Olasz politikai körökben abból a tényből, hogy az olasz és német államférfiak oly hosszan tanácskoztak egymással, azt a következtetést vonják le, hogy Göring és Mussolini megbeszélései rendkívül fontos és a jelenlegi európai helyzettel kapcsolatban lévő ügyekre vonatkoztak. Olasz körökben a Mussolini-Göring tanácskozás után ismét hangsúlyozták a tengelyhatalmak együttműködését.

Az United Press római levelezője szerint az olasz fővárosban tartózkodó Göring porosz miniszterelnök magával viszi Berlinbe a Roosevelt üzenetére adandó választ. Megbízható helyről szerzett értesülés szerint ez a válasz a javaslatok nagy részére vonatkozólag elutasító lesz, kifejezi azonban, hogy a tengelyhatalmak nem zárkoznak el leülni a tárgyaló asztalhoz, amennyiben elfogadható ajánlatot, elfogadható formában kapnak. A sajtóiroda véleménye szerint Mussolini olasz miniszterelnöknek az volna a célja, hogy ezzel a diplomáciai eljárással újabb haladékot kapjon és időt arra, hogy az üzenet által keltett benyomás a néphangulatban lecsillapodjon.

MAISKY

Ankara. Török politikai körökben az angol biztosíték nyújtásával kapcsolatban úgy tudják, hogy az angol kötelezettségvállalás egyoldalú lesz Törökországgal szemben. A török kormány — hangzik az ankarai jelentés — távol tartja magát minden olyan hatalmi csoportosulástól, mely nemzetközi bonyodalmakba keverheti az országot. Ezt annál is inkább megteheti, miután nincs értesülése arról, hogy Törökországot közvetlen támadás fenyegetné.

A nemzetgyűlés egyébként két és félmillió török lira nemzetvédelmi hitelt szavazott meg.

Londoni beavatott körökben kitalálásnak mondják mindazokat a híreket, amelyek a Szovjet Unióval való egyezmény kikötésére vonatkoznak. Az egyezmény szerint a Szovjet kötelezné magát, hogy légi haderejét Anglia megvédésére használja fel és Románia, valamint Lengyelország részére hadianyagot szállít. Lehetséges, hogy a folyamatban lévő tárgyalások egy napon ilyen egyezmény kikötésére vezetnek, jelenleg azonban ez még nem időszerű. Ugyancsak beavatott körökben megerősítik azt a hírt, hogy Maisky londoni szovjet nagykövet Moszkvába utazott, ahol résztvett az egyezmény feltételeinek megvitatásával kapcsolatos tárgyalásokon.

MACSEK

Belgrád. Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök tegnap elutazott Belgrádból. Mindkét részről a legszigorúbb titoktartást tanúsítják azokkal a tárgyalásokkal kapcsolatban, amelyek a horvát kérdés rendezéséről folytak Cvetkovics és Macsek között.

Genfi jelentés szerint a kialakuló európai helyzet egyik legfontosabb jegecesedő pontjának Genfben a jugoszláv problémát tartják. Jugoszlávia előre tudott Olaszország albániai akciójáról s teljes tartózkodást tanúsít egyelőre a világhelyzet alakulásával kapcsolatban, valószínű azonban, hogy a szerb-horvát tárgyalások után Jugoszlávia már új államszerkezet formájában szól bele a diplomáciai tárgyalásokba. Genfben biztosra veszik, hogy a jugoszláviai belső helyzet rendezése után Belgrád feladja eddigi magatartását és határozottan dönteni fog valamilyen irányban.

Gafencu Berlinben

Ünnepélyes külsőségek között fogadták a külügyminisztert, aki a délután folyamán Ribbentrop külügyminiszterrel tárgyal — Szerdán Hitler fogadja Gafencut

A bucaresti-i sajtó a látogatás jelentőségéről

Berlin. (Rador.) Ma, kedden délután 13 óra 30 perckor a Breslau felől jövő Rapid vonaton Berlinbe érkezett Grigore Gafencu román külügyminiszter, akinek társaságában voltak Crutescu berlini román meghatalmazott miniszter, Fabritius bucaresti német követ, Pusan kabinetigazgató és Pop kabinetfőnök. A román vendégek — így Gafencu is — a Nemzeti Ujjászűletés Frontjának egyenruhájában voltak. A Friedrichstrassei állomás sűrűn fel volt lobbogva a román és német nemzeti zászlókkal.

A vonatról lelépő Gafencu külügyminisztert von Ribbentrop birodalmi külügyminiszter szívélyesen üdvözölte, majd bemutatkoztak von Weishacker külügyi államtitkár, Dörnberg protokollfőnök és több külügyminiszteri tanácsos. Ugyancsak megjelentek az állomáson a berlini román követség tagjai is. Az állomás előtt felállított zenekar a román királyhimnuszot játszotta, majd a külügyminiszter elvonult a fogadtatására megjelent diszszázad előtt. Ezután Ribbentrop és Gafencu külügyminiszterek a vendégek szállására az Esplanade szállóba hajtottak.

A két külügyminiszter első tárgyalása délután 5 órakor kezdődött és este 8 órakor nyert befejezést. Fél 9 órakor Ribbentrop külügyminiszter dinert adott Gafencu külügyminiszter tiszteletére, amely után a protokollfőnök lakosztályába kísérte a bucarestii vendéget.

A holnapi programot a következőképpen állították össze: Gafencu külügyminiszter kóroszort fog elhelyezni az Ismeretlen katona sir-

jára, majd az Esplanade szállóba hajt vissza, ahonnan déli 11 óra 45 perckor a protokollfőnök kíséretében Hitler vezérkancellárhoz megy. A kancellár 12 órakor fogadja a román külügyminisztert és ez alkalommal jelen lesz Ribbentrop német külügyminiszter, valamint Radu Crutescu román követ is. Déli 1 órakor Gafencu Fabritius német követ társaságában Ribbentrop magánlakására megy, ahol résztvesz a tiszteletére adott dejeuneren. Délután fél 5 órakor Gafencu Hess Rudolf, a vezér helyettese előtt kihallgatáson jelenik meg és azután folytatni fogja Ribbentrop külügyminiszterrel tárgyalásait.

A német sajtó üdvözli Gafencu külügyminisztert és élénk rokonszenvének ad kifejezést. Rámutatnak arra, hogy a látogatás alkalmával a két országot érdeklő kérdések megbeszélésre kerülnek, különösen a román-német gazdasági szerződés, amely szorosabbá teszi a két ország viszonyát.

A ma reggeli vonattal Berlinbe érkeztek azok a román hírlapírók, akik Hitler születésnapja alkalmával a német propagandaügyi miniszterium vendégei lesznek.

Berlin. A Deutsche Allgemeine Zeitung Gafencu külügyminiszter látogatásával foglalkozva, megállapítja, hogy a tárgyalások a Németországot és Romániát érdeklő kérdések teljes komplexumára fognak vonatkozni. A román-német gazdasági megállapodással kapcsolatban pozitív megállapodások lesznek. A lap szerint a megbeszélések nagy mértékben szolgálni fogják Románia érdekeit.

A „Romania” és az „Argus” Gafencu berlini utjáról

Az „Argus”, amely tudvalevőleg Gafencu külügyminiszterhez közel áll, legutóbbi számában foglalkozik a külügyminiszter berlini útjával és többek között a következőket írja:

— „Grigore Gafencu külügyminiszter külföldre utazott és látogatása során felkeresi a fontosabb európai városokat azzal a céllal, hogy mindenütt Románia békét és megértést célzó politikáját juttassa kifejezésre. Látogatásának első állomása Berlin, ahová még régebben hívta meg von Ribbentrop birodalmi külügyminiszter. Ez a látogatás egyike a legfontosabbnak a román-német viszonyban. Miért ne mondanánk meg, hogy a két ország közötti kapcsolatok súlyos válságon mentek át egyes félreértések révén, amelyek kiterjeszkezhettek és kimélyülhettek volna? Attól a naptól kezdve, hogy Grigore Gafencu külügyminiszter elfoglalta nagy és súlyos felelősséggel járó tisztségét, tudatában volt annak, hogy nincsen sürgősebb kötelessége, mint az, hogy a német-román kapcsolatok tisztázását érje el. Elhatározottsággal, módszeresen folytatta ennek érdekében tevékenységét azzal a törhetetlen hittel, hogy el kell és el lehet érni a két ország közötti légkör megtisztítását és barát

megegyezést sikerül létrehozni a két nép között. Külpolitikájának alapjait már első hivatalos megnyilatkozásában leszögezte.

— Az államok közötti megértést óhajtjuk — mondotta — amely mindegyik számára nemzeti hivatása teljesítését biztosítja és biztonságot adjon számára. Románia kitart azon hite mellett, hogy a nemzetek közötti lojális és jóhiszemű együttműködéssel meg lehet valósítani az emberiség békevágyát. A mi béke-akaratunk azonban figyelembe veszi a jelenlegi körülményeket és a jelenlegi helyzetet. A béke, amelyet újból meg kell szervezni, attól a módtól függ, ahogyan mindenképp a nemzetközi életet berendezik, minden egyes állam munká, termelő- és kereskedelmi erejét szemelőtt tartva. Románia kész arra, hogy minden életerejét a nemzetek közötti ilvértelmű elrendezés szolgálatába állítsa.

— A külügyminiszter által követett politika — folytatja az Argus — belső viszonylatban azt érte el, hogy a német kisebbség egyre jobban beleilleszkedett a román államtestbe, a német származású lakosság és a román többség közötti kapcsolatok — amelyek mindig szorosak és barátiak voltak — még jobban ki-

mélvültek. Külföldi viszonylatban ez a politika azt eredményezte, hogy Németország, amely a Duna-völgvényben ma oly fontos szerepet tölt be, belépett az európai Duna-bizottságba és azon baráti államok sorába, amelyekkel Románia már évek óta együttműködik ennek a bizottságnak keretein belül. Végül pedig meg kell említenünk ugyancsak külpolitikai viszony

latban a német-román gazdasági tárgyalásokat, melyeket közelről figyeltek a szakminiszterek és amelyekbe politikai elemként került be a gazdasági egyezmény bevezetésének az a fontos nyilatkozata, amely hangsúlyozza a vezérkancellár és Öfelsége II. Carol király békes célkitűzéseit.

A berlini meghívás célja

— Az a meghívás, amelyet külügyminiszterünk Berlinből kapott, természetesen továbbfejlődése annak a tevékenységnek, amely azt célozta, hogy a két állam között felmerült fájdalom nézeteltérést kiküszöböljék, és hogy a két állam között olyan baráti kapcsolatokat létesítsenek, amelyek politikai téren békés célokat követnek, gazdasági téren pedig megkönnyítik a kölcsönös érdekek alapján az együttműködést. Ez a gazdasági együttműködés lojálisan és mértékkel kifejtve, nagy hasznára lehet mindkét állam gazdaságának.

— Meg vagyunk győződve róla, hogy Gafencu külügyminiszter rokonszenvvel és megértéssel találkozik azon az uton, ahová teljes őszinteséggel viszi el a béke szavát. Azok, akik őt ismerik, őszinteségében sohasem kételkedtek. Gafencu külügyminiszter a román érdekeket annak a katonának hitével és férfias tulajdonságaival képviseli, aki ezt a férfiaságot és elhatározottságot megőrizte azokban a küzdelmekben, amelyeket ma a béke érdekében folytat.

Paleologu cikke

A Kormányhoz közzétett „Románia” című faabon Paleologu diplomáciai szerkesztő, aki egyébként Gafencu külügyminisztert elkísérte Berlinbe, szintén részletesen foglalkozik azzal a körülménnyel, hogy Németország belépett az európai Duna-bizottságba, majd pedig március 23-án megkötötték a román-német gazdasági egyezményt. Paleologu ezután így folytatja:

— „Ha figyelembe vesszük azt a fontos szerepet, amelyet Németország Középeurópa politikai és gazdasági életében betölt, a román külügyminiszter berlini utja teljes értékben indokolást nyer, annál is inkább, mert a kialakulásban levő nemzetközi eseményekben Németország szerepe döntőnek mutatkozik a középeurópai államok életében. A helyzetnek az az enyhülése, amely közöttünk és északi szomszédaink között várható, valamint más nemzetközi tervek is, amelyek külpolitikánk alapját képezik, csak nyerhetnek az általános európai helyzet azon átvizsgálása révén, amelyet

Gafencu és von Ribbentrop külügyminiszterek akarnak elvégezni. Az a tény, hogy egy román küldöttség, amelynek tagjai: Vajda-Voevod Alexandru királyi tanácsos és volt miniszterelnök, Teofil Sidorovici, a Straja Tării főparancsnoka, Valcovici tanár, volt közlekedésiügyi miniszter és a NUF képviselője, Bratianu Gheorghe egyetemi tanár és Dombrovsky tábornok Bucuresti főpolgármestere hivatalos módon meghívást nyert Hitler Adolf vezérkancellár április 20-iki születésnapjára ünnepségeire, teljes mértékben bizonyítja a román-német kapcsolatok szívélyességét.

— Berlinből a román külügyminiszter nem hivatalos látogatásokra indul Belgium, Anglia és Franciaország fővárosaiba, hogy személyesen keressen érintkezést a három állam külügyminisztereivel. A külügyminiszternek az a szándéka, hogy Párisból Olaszországba utazzon, elsősorban azért, hogy hivatalos minőségben résztvegyen a milánói mintavásár záróünnepségén, másodsorban pedig, hogy esetleg Rómába is ellátogasson.

— Természetes, hogy ezek a látogatások és diplomáciai tanácskozások nagymértékben járulnak majd hozzá egész sereg nemzetközi probléma és kérdés tisztázásához, ami — nézetünk szerint — csak jó eredményeket vonhat maga után. Románia külpolitikája, a béke politikája, amelyet következetesen folytat, az összes szomszédokkal valamint az összes európai államokkal való szívélyes és szoros együttműködésen alapszik. Románia külügyminisztere ennek a politikának szolgálatában áll és ezt a politikát akarja képviselni azzal az őszinteséggel és méltósággal, amely Grigore Gafencu jellemzi.

Román-német fűrészáru-értekezlet Cernautiban

Bucuresti. A román-német gazdasági egyezmény alkalmazásával kapcsolatban jelentik, hogy április hónap végén Cernautiban nagy fontosságú román-német fűrészáru értekezletet hívnak egybe. Az értekezleten részletesen meg tárgyalják a Németországba szállítandó faanyagok árát.

anversi községi választáson hat bizottsági tagságot nyert a „technokrácia” programjával. A technokrácia apostola, aki híveinek a rövid munkaidő és a hosszú szabadság előnyeit ígéri, a közsegta-nácsi választás alkalmával újsághirdetés után gyűjtötte össze jelöltjeit, akik közül hatot megválasztottak. A technokrata apostol most megismételte ezt a különös jelöltfogást és az egyik anversi újsághoz a következő hirdetést tette közzé:

„Keresünk huszonegy-hetven év közötti urakat, akik a legjobban megfelelnek a képviselői hivatás betöltésére. Semmiféle különleges képzettség nem szükséges. Igények, referenciák és fényképek az Állandó Technokrata Irodához küldendők. Szakállások előnyben részesülnek.”

A szakállas technokraták ugyan nem indultak a képviselőválasztáson, de az újsághirdetés általános derűtséget keltett.

XII. Pius pápa szózata a spanyol néphez

Rómából jelentik: XII. Pius pápa rádióbeszédet intézett a spanyol néphez. Öszentsége abból az alkalomból üdvözölte a spanyol katolikusokat, hogy Isten békéjével ajándékozta meg őket. Ez a béke a hirdetője az ország rendjének, felvirágzásának, felépítésének, nyugalomának és tiszta jövődjének. A szózat meleg hangon emlékezik meg Franco tábornokról, a kereszténység nemes harcosáról és azokról a vértanúkról, akik Spanyolországért és a kereszténységért életüket áldozták.

Szidor szlovák belügyminiszter lemondott

Pozsony. Tiso tót miniszterelnök a szlovák néppárt igazgató tanácsának legutóbbi ülésén kijelentette, hogy Szlovákia helyzete úgy küll, mint belpolitikai szempontból megszilárdult. A szlovák országgyűlést április 25-re hívják össze. Szidor Károly szlovák belügyminiszter másirányú megbízatása miatt lemondott a kormányban viselt tisztségéről. A belügyi tárcát ideiglenesen Tuka Béla helyettes miniszterelnökre bízták.

Nagy Dezső volt református főgondnok ünneplése

A református presbitérium megható ünneplésben részesítette Nagy Dezső nyugalmazott táblabíró, volt egyházi főgondnokot az elmúlt vasárnap délelőtt. Az ünneplésre az a csaknem két évtizedes odaadó szolgálat adott okot, amelyet az aradi református egyház vezetésében Nagy Dezső teljesített. 1922-ben lett az egyház presbitere, 1932-ben gondnok, 1936-ban főgondnok. Tiszteltől most pihenésre vágyva vonult vissza. A presbitérium megemlékezve Nagy Dezső egyházszertetéről és buzgó vallásosságáról, a református egyház legmagasabb tisztségéről való visszavonulása alkalmával érdemeit jegyzőkönyvében öröklítette meg és ezt a jegyzőkönyvi kivonatot Tarnóczy Lajos lelkész, Dömötör László jelenlegi főgondnok, Muzsaj József gondnok, Dősszilágyi Dezső, Németh István, Máthé János, Dömötör Bertalan, Magyary Ferenc, Kovács Zoltán, Berecz Gábor presbiterekből álló küldöttség adta át.

Nagy Dezső főgondnok könnyekig meghatódva köszönte meg a presbitérium megemlékezését és ígéretet tett, hogy családi nevelése, főként pedig a debreceni főiskolában kifejlődött vallásos érzése lesz további munkásságának is a vezérgondolata és ha a vezető tisztségtől visszavonult is, ez nem jelenti azt, hogy szeretetének és érdeklődésének tárgya nem a református egyház és annak erkölcsi, anyagi ügyeinek szolgálata. Sőt magasabb fórumokon továbbra is szolgálni kívánja a református egyház ügyeit. Tarnóczy Lajos lelkész nemcsak Dömötör László főgondnok és Muzsaj József gondnok köszöntötték az ünneplést, mindketten hangsúlyozták, hogy az egyház életének új alapokra való fektetésében Nagy Dezsőnek hervadhatatlan érdemei vannak, mert bölcs iránvívásával és tapasztalataival mindenkor a helyes utat mutatta meg.

Hogyan buktak meg a rexisták és a szociálisták a belga választásokon

A technokraták újabb szereplése

Brüsszelből jelentik: A belga főváros nyugodtan fogadta az általános választások eredményét, amely nagy meglepetést nem keltett.

A választás agitációja jóformán egyetlen belpolitikai kérdés, a Martens-ügy körül mozgott. A szociálista Spaak koncentrációs kormánya tudvalevően azért bukkott meg, mert a miniszterelnök az akadémia tagjává nevezte ki az annakidején hazatérésért halálraítélt Martens tanárt. A választás azoknak a demokratikus pártoknak hozott sikert, amelyek elleneztek Martens tanár akadémiai tagságát. A választási plakátokon sűrűn szerepelt Martens tanár neve illusztrációk kíséretében, amelyek régebbi viselkedésére emlékeztettek. A szociáldemokrata párt, melynek hat mandátumába került a Martens-ügy, Spaak volt miniszterelnököt tette meg a választási harc irányítójává. Plakátjain gyakran szerepelt Spaak arcképe is.

Degrelle bukása

A legkisebb meglepetést a rexista mozgalom csúfos bukása okozta. Az 1936. évi választáson a rexisták 271 ezer szavazatot és 20 mandátumot nyertek, de husz képviselőjük közül tizenegy képviselő neve már nem szerepelt a vasárnapi választási listán. A pártot ugyanis már hosszú ideje belső válság bomlasztja, amely meggyorsította teljes bukását. A párt képviselőtagjai közül többet lejuttattak Degrelle pártvezérrel szemben tanusi-

tott „engedetlen magatartása” miatt, több képviselő pedig önszántából hagyta el a pártot, amelyek harci eszközeit megelégtelte. A választási agitációban az egykor nagyhangú rex-párt önbizalmát veszítve, erőtlennül és hatástalan eszközökkel vett részt. Léon Degrelle, a megbukott demagóg a választás előtt teljesen frontot változtatott és lapjában példátlanul elítélte a Martens dr. ellen indított akciót, noha eddig éppen a flamand-vallón ellentét kiélezésével igyekezett hangulatot teremteni maga mellett.

Ez a köpönyegforgatás már nem segített a rexisták vezérének, aki eddig nem vállalt jelöltséget, de a mostani választáson jelöltette magát és mindössze négy képviselő tagu pártjának lett a parlamentje vezére.

Eltűnik a politikai életből a belga közélet egyik érdekes egyénisége, Paul Van Zeeland volt miniszterelnök is, aki elsőnek törte meg a szélsőséges hullámot, amikor függetlenségi programmal felvette a választási harcot Brüsszelben a magát diktátorjelöltnek beállító Degrelle-vel és a választási harcból győztesen került ki. Van Zeeland a vasárnapi választáson párthívei rábeszélése ellenére sem jelöltette magát.

Szakállások előnyben!

Politikai szempontból jelentéktelen, de pikáns eseménye a választásnak az anverszi próféta: Frenssen újbóli szereplése. Frenssen a legutóbbi

A kormány 850 millió leit fordít a tisztikar életszínvonalának emelésére

Ezerötszáz előléptetés a hadseregben — Magasösszegű egyenruha- és éleimezési pótlékok

Évi százövenmillió lei a tisztii biztosítások fedezésére

Bucuresti. Armand Calinescu miniszterelnök a hadügyi tárca átvétele alkalmával adott munkaprogramjában rámutatott arra, hogy a kormány minden figyelme a hadsereg szükségleteire irányul. A tisztikar szükségletei két-félék: erkölcsi és anyagi természetűek. Az

emelkedett szellem biztosítása érdekében Armand Calinescu miniszterelnök és hadügyminiszter közölte, hogy a legrövidebb időn belül végrehajtják a szükséges előléptetéseket, még pedig a teljes jogegyenlőség szellemében. Ennek megfelelően most ezerötszáz előléptetés történt, a legszámosabb, amit eddig ismertünk és ezeknek kapcsán a multnak minden tévedését helyesbítették.

Anyagi természetű könnyítések

A nemzetvédelmi miniszter ezután rámutatott arra is, hogy egy tiszt csak akkor szelheti magát teljes lelki nyugalommal szolgálatának, ha a mindennapi élet gondjai és szükségletei nem befolyásolják. Az életszínvonal emelésére az új költségvetésbe 850 millió leit vettek fel, melyből a fiatal tiszték egyenruhapótlására a lovasságnál nyolcezerötől hetvenezer leig, a gyalogságnál pedig hatvanezer

leig terjedő összeget állapítottak meg. A fiatal tiszték ilvenformán mentesültek azoktól az adósságterhektől, melyek az első egyenruhakészlet beszerzése következtében eddig évek hosszú során át neheztedek vállalkra.

A tisztikar fűtőanyagszükségletére is kiterjedt a figyelem és évente 30 ezer lei segélyt kap egy tiszt, mely összeg végeredményben kétszáz ezer lejjel terheli az állami költségvetést.

Ugyancsak különleges segélyt kapnak azok a tiszték, akik idegen nyelveket tudnak, míg az áthelyezési segélyt négyszeresére emelték.

Éleimezési pótlék

A katonai liceumoknak és csapatoknak járó éleimezési pótlékot fejemelték. Ugyazint megjavították a tisztii nyugdíjakat is.

A tiszték hitelpénztárának módosítása által több téren jelentős orvoslás történt. Csökkentették a befizetendő összeget, a kamatot 50 százalékkal szállították le minden más pótlék nélkül. Megnövelték a kölcsönösszegek kvótáját s meghosszabbították a kölcsönök visszafizetési határidejét.

Tisztii biztosítások

A nemrég életbeléptetett tisztii biztosítás — amely régi vágya volt a tisztéknek — csak az állam hozzájárulásával történik, anélkül, hogy a tisztékre anyagi terheket róna. Az állam évenként 150 millió leit áldoz erre a célra.

A biztosításban az ezébben nyugdíjbanmenő tiszték is részesülnek, akik részére a törvény visszamenőleg tízévi biztosítási kedvezményt nyújt.

A biztosítási díjon kívül a nyugdíjbanmenők a hitelpénztárnál levő letéteket is visszakapják.

Egy őrnagy például, aki ezébben vonul nyugdíjba, 100 ezer lei biztosítási összeget fog kapni, továbbá a letéteket, egy tábornok 200 ezer leit. A biztosítási összeg évenként növekszik. Egy tábornok rendszeres szolgálati idejének kitöltése után, egymillió lei biztosítási összeget fog kapni és 500 ezer lei letéti összeget.

Ezek a jelentősebb intézkedések, amelyek arra hivatottak, hogy feljavítsák a helyzetét annak a tisztikarnak, amelyben az ország minden reménye összpontosul.

sága Lobronban tartózkodik és ez fogja képviselni a madridi győzelmi bevonuláson az olasz önkénteseket.

Párisból jelentik: A „Jour” azt állítja, hogy kivételes körülményeknek köszönhető, hogy meg tudta szerezni a február 25-én Burgosban Jordana és Berard által megkötött egyezmény pontos szövegét. A lap szerint az egyezmény főpontja a következő:

A francia kormány meg van győződve arról, hogy a spanyol kormány rendelkezik mindazokkal az eszközökkel, amelyek segítségével Spanyolország függetlenségét és területi épségét biztosíthatja és tudomásul veszi Franco tábornok többször hangoztatott kiáltványait, amelyek Spanyolország függetlenségére vonatkoznak. Eppen ezért a két kormány kinyilatkoztatta azon akaratát, hogy barátságos és jószomszédi viszonyt kíván fenntartani egymással és Marokkóban lojális együttműködési politikát fognak folytatni.

Megérkezett Rómába gróf Teleki magyar miniszterelnök és gróf Csáky külügyminiszter

Jelentették, hogy Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök és Csáky gróf külügyminiszter kíséretükkel Rómába utaztak. A jugoszláv határon Mihalsics szavai bánta a minisztereket és a kormány üdvözlését tolmácsolta. Kedden délelőtt a magyar államteríak megérkeztek Rómába.

Német hadianyagot szállítottak Svájcban át Olaszországba

Baselből jelentik: Svájci lapjelentések szerint a husvéti ünnepek alatt Németországból óriási mennyiségű muníciót szállítottak Olaszországba. Ennek a szállítmánynak egy része Svájcban ment át és 15 teljes vonatszerelvényt vett igénybe.

Ujjalakult a belga kormány

Brüsszel. A Pierlot-kormány kedden délután ujjalakult. Az új kormányból a szocialisták teljesen kimaradtak. Pierlot miniszterelnök a külügyi tárcát magának tartotta meg. Az új belga kormánynak 6 katolikus, 5 szabadelvű és két parlamenten kívüli tagja van.

A magyar felsőház megszavazta a zsidótörvény-javaslatot

Budapestről jelentik: A magyar felsőház tegnap délután folytatta a zsidójavaslat általános vitáját. Több felszólalás után, amelyek során Chorin Ferenc és Hegedüs Loránt a javaslat ellen mondot beszédet. Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter a kormány nevében válaszolt a felszólalásokra és kijelentette, hogy a kormány fogja folytatni a kompromisz szumos tárgyalásokat a parlament és a felsőház között. Kérte, hogy fogadják el a javaslatot, miután a kormány eddig is tág teret engedett a módosításoknak. Ezután Prucha Aladár javasolta, hogy a zsidójavaslatot a nürnbergi törvények alapján módosítsák. Majd az elnök szavazásra tette fel a kérdést és a felsőház óriási szótöbbséggel a felsőház bizottságának javaslatát fogadta el. Prucha szigorító módosításával szemben.

Budapest. A felsőház három órás vita után, kedden elfogadta és részleteiben is megszavazta a zsidótörvény-javaslatot. Balogh Jenő, volt igazságügyminiszter és Glatfelder Gyula püspök előterjesztésére a javaslat megegyezéssé szövegét szavazták meg. Így most a felsőház a módosított törvényjavaslatot elfogadás végett visszaküldi a képviselőháznak, amelyet szerdán délelőttre hívtak össze. A formális ülésen a képviselőház tudomásul fogja venni a felsőház üzenetét, majd csütörtökön a képviselőház egyesített bizottságai tárgyalják a módosításokat. A képviselőház plénuma csak pénteken foglalkozik majd a módosításokkal és előreláthatólag elfogadja azokat. A felsőház ebben az esetben már szombaton tudomásul veszi a képviselőház által újból felterjesztett törvényjavaslatot. Így a jövő héten megtörténhetik, hogy a második zsidótörvény kihirdetésre kerül.

Fontos katonai mozdulatok Gibraltár körül

Spanyol-Marokkót megerősítik

Az angol földközítengeri flotta legnagyobb része elhagyta Gibraltárt és Málta környékére futott ki. Jelenleg a brit földközítengeri flotta túlnyomó része vagy Málta előtt horgonyoz, vagy a sziget körül cirkál. Gibraltárba viszont francia hadihajók érkeztek. Jelenleg tizenhárom francia hadihajó vetett horgonyt a nagy angol erőd kikötőjében, ezek között van három nagy páncélos csatahajó és két páncélos cirkáló. Az Action Francaise, a francia királpártiak lapja attól tart, hogy szovjethajók is meg fognak jelenni a Földközi-tenger nyugati részében, ami aggodalomra adna okot.

Az angolok különben lázasan folytatják Gibraltár megerősítési munkálatait. Mérnökök vezetése alatt a munkások egész serege dolgozik az erődítési munkálatokon.

A Gibraltár közelében levő spanyol csapatokat visszavonták. Ezek a csapatok most Sevilla felé tartanak, ahol Franco tábornok a napokban tartja ünnepélyes bevonulását.

Francia tábornoknak Madridba történő ünnepélyes bevonulását és az azzal egybekapcsolt katonai díszszemlélt május 15-re halasztották. Ez azért bír fontossággal, mert az olasz önkénteseket és a hadianyagot csak a Madridba történt bevonulás után vonják ki Spanyolországból.

Rabat, Tangerből érkezett jelentések szerint be számolnak róla, hogy

a szomszédos zónákba egymásután érkeznek marokkói spanyol katonai egységek.

A katonaság Tetuán, Cerúttan és Ieracheben száll partra. Voltak napok, amikor a Marokkóba szállított ka-

tonák száma elérte a négyezret. Nem lehet egyelőre tudni, hogy sor kerül-e ezeknek a katonáknak a leszerelésére is.

Gibraltárból jelentik: A Havas távirati-ügynökség biztos forrásból nyert értesülése szerint kedden reggel spanyol lovasezred érkezett San Roque helységbe, amely csupán tíz kilométer távolságra fekszik Gibraltártól észak-irányban.

Londonból jelentik: Gibraltár körül és a Földközi-tengeren fontos harcászati mozdulatok folynak. A franciák 16 hadihajót vontak össze közvetlenül Gibraltárnál, ahol csak egyetlen angol hadihajó horgonyoz. Rómában úgy sejtik, hogy a gibraltári erődök tengeri védelmét és általában a nyugati földközítengeri feladatokat a francia tengeri haderő vállalta, amely Gibraltárnál, Toulonnánál, Bizertánál és Korzikánál horgonyoz. Az angol flotta a La Manche csatornánál és az Észak-tengeren felmerülő feladatokhoz szabadult fel, míg az angol földközítengeri haderő Malta, Ciprus, Alexandria és Port Said körül van összpontosítva.

Gibraltárban az angol helyőrség acélsíksakat és gázálcot kapott.

A francia hadihajókat állandó gőz alatt vannak és a legénység legfeljebb csak két órára hagyhatja el a hajók fedélzetét.

A Gibraltárhoz vezető utat aláaknázták. Madridból jelentik: A „Littorio” olasz hadosztály valamennyi egységét Alicanteban összpontosították és rövidesen hazaszállítják. A fekete-, zöld- és pirosingés olasz csapatokat Almansaban, Almeriában és Albaceta-ban összpontosították. A feketeingés főparancsnok-

URANIA premiermozgó Telefonelövét: 12-32. MA és HOLNAP!

Ma premier JEANETTE MACDONALD és NELSON EDDY „Szerelmesek” színes világhíme: „Szerelmesek” INGYENES MŰVÉSZI FOTÓKAT SORSOL KI ANDRÉ SZÉKELY műterme, a közönség kedve.

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

A szénkereskedők és erődök városa:

GIBRALTÁR,

ahol pillanatnyilag az európai nagy-
politika feszültsége összpontosul

Az utóbbi időben egyre több szó esik a Gibraltárról. Míg a szuezi csatorna mindkét partja Anglia fennhatósága alatt áll, a Gibraltár afrikai partjai nincsenek angol fennhatóság alatt. Ennek ellenére katonai szempontból Gibraltár sokkal értékesebb, mint Suez, mert Gibraltár bevehetetlen. Ezt a helyet a természet védi, amely valóságos bevehetetlen várat alkotott. A félsziget legdélibb része, az Európa-fok és az afrikai part közötti távolság körülbelül husz kilométer, vagyis ágyúkkal könnyen belöhető. A nyugati részen, ahol a part valamivel simább, olyan öböl terül el, amelyet flótabázissá lehetett kiépíteni. Gibraltárnak tehát ideális természeti fekvése van, könnyen védhető, ugyanekkor pedig szükség esetén olyan offenzíva indítható innen, amely lehetetlenné teszi az ellenséges hajóknak a szoroson való áthaladását.

Az angolok már két évszázaddal ezelőtt felismerték, hogy ha továbbra is a tenger urai akarnak maradni és uralni akarják az India felé vezető utat, el kell foglalniuk ezt a stratégiai pontot. Az angol és a holland flótiák, amelyek Sir George Rooke vezetésével 1704-ben három napos ostrom után elfoglalták Gibraltárt, amelyet a spanyolok gvenge felkészültségre nem tudott megvédeni. Sir George Rooke ekkor kitűzte itt az angol lobogót, anélkül, hogy kormánya utasítását megvárta volna. Természetesen a hivatalos jóváhagyása ennek a ténykedésnek már nem késett soká.

Gibraltár ellenállóképessége 75 esztendővel ezután bizonyosodott be, amikor a spanyolok a franciákkal szövetkezve megkísérelték Gibraltár elfoglalását. A nagy ostrom 1779-től 1783-ig folyt és az angolok végleges győzelmével fejeződött be. Azóta egyetlen ország sem kísérelte meg Gibraltár ostromát, még a németek sem a világháború idején.

Az 1779. évi ostrom után Gibraltár városa teljesen elpusztult. Az új várost a gibraltári szikla északnyugati részén építették fel és Gibraltárnak egykilenced részét foglalja el. Gibraltár lakossága, amely a spanyolok mellett genuai olaszokból, máltaiakból és kevés angolból áll, még 25 ezer lélekszámot sem tesz ki. Ez a körülmény elsősorban azoknak az angol intézkedéseknek tulajdonítható, amelyek azt célozzák, hogy Gibraltár lakosságának száma ne növekedjék túlságosan. A szegény spanyol lakosságot a szomszédos Linea dela Concepcion spanyol városba utasítják, amelyek 63 ezer lakosa van.

A gibraltári élet még a polgári lakosság számára is valóságos kaszárnyaéletet jelent. Még az angoloknak sem áll jogukban a Gibraltárban való letelepedés, s az ottlakók rokonai is csak a kormányzó külön engedélyével tartózkodhatnak ott hosszabb ideig. Este tíz órakor Gibraltár város sorompóit leeresztik és ezen időn túl senkisék nem hagyhatja el a várost és nem léphet be oda. Az erődítményeket még az állandó gibraltári lakosok sem látogathatják meg.

Felmerült a kérdés, hogy a stratégiai értékén kívül, vajjon van-e Gibraltárnak gazdasá-

gi értéke is? Mielőtt az angolok elfoglalták volna, Gibraltár egyike volt a Földközi-tenger legfontosabb kikötőinek. Marokkó kereskedelmének jelentős részét ezen a kikötőn át bonyolították le. Gibraltár minden áru számára szabadkikötő volt, kivéve a dohányt és a szeszesitalokat, amelyekre jelentéktelen illetékeket vetettek ki. E helyzet azzal volt magyarázható, hogy a marokkói szultán mindaddig megtagadta a marokkói áruk kivitelét, amíg alattvalói számára nem biztosították a kereskedelem teljes szabadságát.

A 18-ik században és főképpen az említett nagy ostrom idején Gibraltár kereskedelmi forgalma virágzott. Ma azonban ez a forgalom csökkenett. A marokkói áruk ujrakivitele nem Gibraltáron át történik, hanem ma azokat egyenesen a német, az angol és a francia kikötőkbe szállítják. Gibraltár lakói ma csak élelmiszereket vásárolnak az átellenben levő spanyol Marokkóból, főképpen húst, baromfit, tojást és egyéb élelmicikkeket, amelyeket a hajók utasainak eladhatnak.

A gibraltári lakosok főfoglalkozása a Gibraltárban kikötő hajók szénvel való ellátása. A közívődelem főképpen a hajókra s a szeszesitalokra, valamint a dohányra kivett illetékekből származik. A népszegység a hivatalos

angol font, de a magánforgalomban néha a spanyol valutát is használják. Gibraltár kereskedelmi értéke természetesen elvész stratégiai értéke mellett. Anglia óriási összegeket költ az erődök fejlesztésére és megerősítésére.

A gibraltári sziklákon a legerősebb nehéz tüzérségi ütegeket helyezték el. A sziklákat alagutak szelik át, és ezekben nyertek elhelyezést a garnizon katonái, számszerint 2600-an. Gibraltár nyugati partján, az algecirási öbölben rendezték be a katonai és a kereskedelmi kikötőt. A gibraltári kikötő ki volt téve a szeleknek és az ellenséges torpedóknak és ezért a kikötő bejáratánál egész sereg mesterséges gátat, illetve partot építettek. A kikötő északi részében lévő régi partot állítólag 1620-ban a spanyolok építették. Ezen a ponton hatolt be Sir George Rooke Gibraltár elfoglalása alkalmával. Az angolok ezt a partot megerősítették és összekötötték a várossal. Ugyanekkor pedig számos mellépartot építettek, amelyek a torpedórombolók menedékhelyéül szolgálnak. A nyugati partot gránit-blokkokból építették, amelyek darabonként 28 tonnát nyomnak. A part északi, városfelőli részén rendezték be a rakományokat, míg délen a katonai kikötőben építették fel a katonai célokot szolgáló épületeket, valamint a hajójavitó műhelyeket. Ezeknek építése valóban titáni munka volt. A rendelkezésre álló terület túl kicsiny volt és ezért a tenger-fenéket harminc hektárnyi területen fel kellett emelni. Az ehhez a munkához szükséges nyersanyagot magából a gibraltári sziklákból nyerték oly módon, hogy alagutakat ástak, amely a dokkokat egy szomszédos faluval köti össze. Ily módon Gibraltár minden eshetőségre felkészült. A szükséges élelmiszereket és municiót ugy az algecirási, mint a katalániai öblöknél át el lehet látni mindenkor. Gibraltárt kellőleg berendezték a torpedók támadása ellen, ugyanekkor pedig a kikötőben nagyszámu hadihajót lehet elhelyezni, hajóépítő műhelyeiben pedig szükség esetén ezeket a hajókat ki lehet javítani.

A görög mitológia azt mondja, hogy a gibraltári szikla „Herkules öklének” műve. Ma Gibraltár az angol birodalom herculesi öklében van, amelyet a modern korban csak egy ízben sikerült legvőzni, az amerikai függetlenségi háború idején. Az angol világbirodalom érthető módon helyez oly nagy súlyt ennek a sziklás vidéknek megőrzésére, amely az Afrika és India felé vezető ut kulcsát képezi.

Geraldine albán exkirályné

gyermekével, az újszülött trónörökössel a Pöstyén melletti kovarcai kastélyban telepedik le

Kovarcról jelentik: Mint ismeretes I. Zog király és felesége Geraldine királyné az újszülött trónörökössel még az olasz csapatok bevonulása előtt Tiranából repülőgépen görög területre menekült. Zog király megérkezése után Metaxas görög miniszterelnöknek kijelentette, hogy csak rövid ideig őhajtja a görög vendégszeretetet igénybe venni, amíg Geraldine királynő egészsége helyre nem áll. Zog király ezen elhatározásával ugylátszik szoros összefüggésben áll az albán királyi ház udvarmestereinek a királyné nagybátyjának a Pöstyén melletti Kovarcbá bejelentett sürgős látogatása. A főudvarmester néhány napig Pöstyén fűrdőn fog tartózkodni és innen folytatja útját Kovarcbá, az Apponyi-család ősi dominiumba. I. Zog király Geraldine királynőnek a kovarcai kastélyt és a hozzátartozó őserdőket vásárolta vissza nászajándékképpen. Ezt a kastélyt fogja a főudvarmester a királynő és kísérete részére kellemes otthonná berendeztetni. A királynő és az újszülött trónörökös a nyári hónapokat akarják a kovarcai kastélyban eltölteni, míg Zog király Egyiptomban, ahol véglegesen őhajt letelepedni, családja részére új otthon nem alapít.

A kovarcai Apponyi dominiomok utolsó tulajdonosa Apponyi Henrik gróf az ismert India-kutató nagy pénzzavarral küzdött és dacára annak, hogy egyik legjobb barátja a patjai maharadzsa felajánlotta legmesszebbmenő támogatását, mégis jobbnak látta röviddel halála előtt 1935. augusztusban 700 hold földet és a kitiűnően berendezett szeszgyárat Szeják Vitus pozsonyi mérnöknek

négymillió csehkoronáért eladni. A gróf halála után csak a kastély és a világhírű Apponyi-könyvtár és indiai gyűjteményei, valamint az erdősegek képezték a hagyatékot. Apponyi Henrik gróf végrendeletében igen sok teher hagyott örökösöknek, úgy, hogy ezek kénytelenek voltak a kastélyt óriási parkjával eladni.

Slezák mérnök, mint ismeretes Geraldine nevelőanyjának, Apponyi Adél grófnőnek, évi 20.000 korona járadékot biztosított és rendelkezésére bocsátott a kastélyban hatszobás lakást is. Amikor Geraldine királyné még menyasszonva volt Zog királynak, a király visszavásárolta nászajándékképpen a kastélyt és az őserdők egyharmadát. Zog király a vételár összegét egy nagy párisi bank által fizettette ki. A kastély Pöstyénfűrdőtől mintegy órányira fekszik, az őserdő igen gazdag vadászterület valóságos paradicsom nimródok számára. Már 1225-ben említették a krónikák. Corvin Mátyás is jten vadászott már nemes vadra. A vadászkastélyt, amely 8 szobából áll, több fűrdővel, még Apponyi Henrik gróf rendeztette be igen pazarul és ebben a kastélyban a maharadzskát, a magyar hercegeket, az Esterházy, Pálffy, Festetics és Károlyi grófokat látta vendégül.

Most ebben a kastélyban fog Geraldine királynő és gyermeke a nyári hónapok alatt tartózkodni, de az sincsen még kizárva, hogy a pöstyéni Thermia Palaceban rendeznek be részére kényelmi apartmant és onnan fog kirándulni a nem messze fekvő kastélyba.

A „tengely“ nevében válaszol Hitler Rooseveltnek

Mussolini csak abban az esetben kezd tárgyalni, ha előzőleg biztosítékokat kap Franciaországtól, hogy az olasz követeléseket megvitatják

Chamberlain újabb nyilatkozata

Washingtonból jelentik: Az amerikai miniszterelnökség hivatalosan megcáfolja a német sajtónak azt az állítását, hogy Roosevelt üzenetét előbb Londonnal, Páriszal és Moszkvával közölték és csak azután Berlinnel és Romával. A miniszterelnökség megállapítja, hogy Hitler és Mussolini részére a táviratokat pénteken 9 óra 30 perckor (helyi időszámítás) küldték el, míg Párisba és Londonba két órával később. A párisi amerikai nagykövetségnek adott utasítás értelmében a többi követségekhez, Moszkvát is beleértve, csak szombaton délelőtt továbbították a táviratot.

Az angol lapok Hitlernek abból a cselekedetéből, hogy a parlamentet április 28-ra összehívta, azt kívánják megállapítani, hogy a kancellár Roosevelt üzenetének nagy fontosságot tulajdonít. A Times szerint Hitler a tengely nevében fog válaszolni és ellenjavaslatokat tesz. A totális államok sem kockáztathatnak többet, mint a többi nemzetek, a legyőzetés és összeomlás által, ha azonban az angol kormány a lefegyverzés elrendelésével garanciát nyújt a béke biztosítására, úgy Hitler hajlandó lesz tárgyalni a valódi béke megvalósításáról.

A japán sajtó Roosevelt elnök üzenetével foglalkozva megállapítja, hogy az ellenséges tartalmu Németországgal és Olaszországgal szemben. Maga a lépés minden tapintatot nélkülözött. A Nichi Nichi című japán lap azt hiszi, hogy Rooseveltnek erre a lépésre csak azért volt szüksége, hogy harmadszori megválasztását biztosítsa.

A nemzeti szociálista párt hivatalos esti lapja, az „Angriff“ a következő három kérdést intézi az Egyesült-Államok közvéleményéhez:

1. Tudja-e az amerikai nép, hogy Roosevelt üzenete kinosan hasonló annak a Wilson elnöknek 1918. évi eljárásához, akinek végzetes politikáját a háború befejezése után az amerikai nép maga is megtagadta, mert ez a politika éppen reá nézve járt súlyos következményekkel?

2. Tudja-e az amerikai nép, hogy Roosevelt üzenetének célja nem a béke fenntartása, hanem kizárólag az, hogy kizökkentse Amerikát a béke állapotából, amit úgy kíván elérni, hogy ezzel az üzenettel előkészítje az amerikai semlegeségi törvény megsértését.

3. Tudja-e az amerikai nép, hogy Roosevelt ezzel a lépéssel egyvonalba került a bolsevizmussal?

London. A Daily Telegraph római jelentése szerint Mussolini miniszterelnök azt fogja válaszolni Roosevelt felszólítására, hogy

hajlandó résztvenni a békekonferencián, ha Franciaország részéről a vitás kérdések jóakaratu rendezésének jeleit látja.

Ezzel kapcsolatban azt várják, hogy Franciaországnak a Tunisz, Dübüt, és a Szezi csatornára vonatkozóan el kell ismernie az olasz követelések jogosságát, mielőtt Olaszország leülne a tárgyaló asztalhoz. Rómában az a hír járja, hogy a Rooseveltnek adandó német válaszban a volt német gyarmatok követelése is szerepelni fog.

London. Az Evening Standard diplomáciai levelezője jelenti, hogy Hitler német kancellár Roosevelt elnök kiáltványára a következő pontokban fog válaszolni:

1. Németországnak nem illet le tárgyalni Szovjetországgal.

2. Németországnak nincsenek támadó szándékai.

3. Az Egyesült-Államok nem érdemel bizalmat, mert Wilson 1918-ban sem tartotta be az ígéretét.

Bilbao. (Rador.) A Correo Espanol című spanyol lap maró gunnyal bírálja Rooseveltnek azon eljárását, amelynek alapján Spanyolországot is a veszélyeztetett országok jegyzékébe felvette. A lap azt írja, hogy Roosevelt Spanyolországot barátai ellen akarja megvédeni, akik a bolsevizmus elleni háború idején melléje állottak. A spanyol nép nem hagyja magát megcsalni a demokratikus mesterkedésektől.

A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója jelenti, hogy Maisky londoni szovjetnagykövet azért utazott Moszkvába, hogy résztvegyen az angol-szovjet egyezmény megkötésénél. Hír szerint Szovjetország szintén kezességet kíván adni Lengyelországnak és Romániának.

A lengyel fővárosban feszült érdeklődéssel tekintenek a Moszkvában folyó tárgyalások felé, amelyeket Litvinov külügyi népbiztos és Anglia moszkvai követe folytatnak egymással. Lengyel körökben kijelentik, hogy Lengyelország sohasem egyezne bele abba, hogy szovjet csapatok vonuljanak át területén.

Páris. A francia államtanács kedden délelőtt Lebrun elnöke alatt ülést tartott az Elysée palotában. Az ülésen Daladier miniszterelnök ismertette az általános politikai helyzetet, majd különböző rendeleteket terjesztett a köztársasági elnök elé aláírás céljából. Az egyes rendeletek is-

mertetése és aláírása után Bonnet külügyminiszter tartott beszámolót a külpolitikai helyzetről.

London: Sendi konzervatív képviselő az alsóházban kérdést intézett Chamberlain miniszterelnökhöz, hogy milyen intézkedéseket fogantatott Anglia, hogy újabban vállalt katonai kötelezettségeinek eleget tegyen. A miniszterelnök kijelentette, hogy intézkedések sorozata történt aziránt, hogy a fegyverkezést meggyorsítsák és a hadianyagkészletet növeljék. Atlee őrnagy kérdésére a miniszterelnök kijelentette, hogy az érdekelte államokkal — Oroszországot is beleértve — a tárgyalások folyamatban vannak, majd hozzátette, hogy Anglia, Hollandia, Dánia és Svájc tekintetében újabb kötelezettségeket nem vállalt. Arra a kérdésre, hogy érintkezésbe lépett-e Nagy Británia azon államok vezérkarával, melyekkel szemben garanciát vállalt, Chamberlain azt válaszolta, hogy a brit kormány, úgy katonai, mint más téren felvette a kérdéses államokkal a szükséges érintkezést.

Itt írjuk meg, hogy Mahmud pasa, az egyiptomi kormány elnöke, a parlamentben elhangzott interpellációra válaszolva kijelentette, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, hogy Líbiában német csapatok állomásoznak.

Szabad-zónákat kap Németország Bulgáriában is

Szófiából jelentik: Jólétesült politikai körökben úgy tudják, hogy Boziloff bolgár pénzügy- és Kozuharoff kereskedelemügyi miniszter, akik a bolgár kormányt Hitler születésnapján ünnepségen képviselik, az ünnepségek után is Berlinben maradnak, ahol az illetékes német körökkel fontos gazdasági tárgyalásokat folytatnak. A német birodalom jelenleg a bolgár mezőgazdasági felesleg 58—60 százalékát veszi át és ezért most szóbakerült az a terv, hogy Németország Ruszcuk és Lom bolgár kikötőkben szabad zónákat kapjon.

Városi pénzsegélyben részesülnek az aradi kisebbségi elemi iskolák

Aradváros költségvetésében szerepel a különböző iskolaszékek közötti pénzsegélyek elosztása. Ezt az összeget a város vezetősége a közművelődési ügyosztály mellett működő városi iskolaszék rendelkezésére bocsátja azzal, hogy ez végezze el az elosztás munkáját. Eddig nem történt döntés arra nézve, hogy ebből az összegből mennyit juttatnak a kisebbségi elemi iskolák számára, az azonban bizonyos, hogy ugyanazok a tanintézetek idén is megkapják a városi segélyezést, amelyek tavaly pénzbeli támogatásban részesültek. Az elmúlt évben a róm. kath. fiu- és leányelemi, a zsidóiskola,

valamint az aradi és gájl szerb elemi iskolák továbbá az aradi német alsófoku tanintézet számára folyósítottak pénzbeli támogatást. A részletes felosztás pedig csak akkor történik meg, ha az összeg kiutalásáról határoznak.

Itt írjuk meg, hogy az aradi róm. kath. zárdaiskola még a költségvetés összeállítására előtt kérelemmel fordult a városvezetőséghez és szükségleteinek fedezésére segély kiutalását kérte. A városvezetőség teljesítette a kérést és külön tételként 10.000 leit vett fel költségvetésébe erre a célra.

A hét végén folytatják Cvetkovics és Macsek tárgyalásait

Macsek hívei is bekapcsolódnak az új jugoszláv kormányba

Belgrádból jelentik: Cvetkovics miniszterelnök és Macsek tovább folytatják megbeszéléseiket Zágrábban. A következő tárgyalás időpontját a hét végére tűzték ki. Jugoszláv politikai körökben hangoztatják, hogy a megbeszélések eredményének lehet tekinteni azt is, hogy mindketten részletesen tájékozódtak a másik álláspontja és javaslatai felől. Ezen javaslatok főként a területi kérdésekre vonatkoznak, vagyis azon vidékeknek meghatározására, amelyekre a horvátoknak megígért önkormányzat ki fog terjedni. Hír szerint egyesíteni fogják a Szávai és a Tengermelléki bánóságokat és mindezekhez hozzácsatolják a boszniai területek egy részét és ezeket a területeket egységesítik Horvátországgal. Politikai körökben hangoztatják, hogy tekintettel a megbeszélések megértő hangjára, a tárgyalások bizonyosan sikerrel fognak végződni.

Jólétesült helyről jelentik, hogy Macsek horvát parasztpárti vezér körvonalazta a horvát nép kívánságait. Macsek kijelentette, hogy a horvátok autonóm vonala a magyar-jugoszláv határtól Ilok és Sid közötti vonalig terjedne és idetartozna egész Dalmácia és Ragusa is. A horvát vezér még azt is kérte, hogy Bosznia és Hercegovinában a horvátság kulturális autonómiát kapjon, ezzel kapcsolatban azonban Cvetkovics miniszterelnök hangsúlyozta, hogy ez a kérdés újabb megbeszélést igényel a kormány tagjaival. A miniszterelnök

egyébként a hét végén ismét Zágrába utazik és amint beavatott helyen tudják, ezuttal semmi akadály sem lesz a végleges megegyezés létesítésének.

Az új kormányban előreláthatólag a jelenlegi kormány tagjai és Macsek hívei foglalnak helyet, de lehetségesnek tartják, hogy két taggal az óradikális párt is bekapcsolódik a kormányba.

Százmillióért perlik az államot a CFR. kötelező utasbiztosítás indítványozól

Bucurestiből jelentik: Az „Universul“ érdekes törvényszéki tudósítást közöl arról a perrel, amelyet Virgiliu Manescu és Adolf Magdel indítottak a román állam ellen, elvesztesben a CFR vezérigazgatósága ellen.

A beadványban elmondják, hogy 1929-ben javaslatot terjesztettek a közlekedésügyi miniszter elé, melyben kidolgoztak egy tervet az utasok kötelező biztosításáról. A CFR a tervet magáévá tette, ma is annak az elvnek az alapján szedi a biztosítási díjat minden egyes jegy után, de a két szerző, akik a legaprólekosabban elkészítették a tervet, egy bant sem kaptak. Most százmillió lej kártérítést követelnek.

Tekintettel arra, hogy a keresetre hatszáz-ezer leies bélyeg kell és ezt nem mellékeltek az igényjogosultak, a tárgyalást az ilfovi törvényszék első székciója elhalasztotta.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgönycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félév . . . . . 420 . || Egy hónapra 70 .Gépesített katonai osztagok
átvonulása Aradon

Keddén a délutáni órákban értesítették az aradi prefekturát, valamint a közhivatalokat, hogy szerdán délelőtt fél 12 órakor nagyobb gépesített katonai egységek vonulnak át a városban. A prefektúra, valamint a közhivatalok tisztviselői megtekintik a felvonulást, mely alkalommal a motorizált, valamint a tüzérségi egységek, harcokocsik, stb. vesznek részt a parádon. A katonai egységek a főútvonalon vonulnak el.

— I. Carol király lovasszobrának felavatása Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Május 9-én avatják fel ünnepélyes külsőségek között a királyi palota előtt I. Carol király 6 méter magas bronzszobrát. A szobor Mestrovics, híres szerb szobrászművész alkotása. A május 10-iki felvonulást a szobor előtt tartják meg.

— A légügyi miniszter ötmillió lei gyorssegélyt utalt ki a kolozsvári repülőállomás céljaira. Kolozsvár. Paul Teodorescu tengerészeti és légügyi miniszter, hétfőn délután megérkezett a szomszálvi repülőterre, ahol Manole Enescu megvefőnök és Kolozsvár katonai parancsnoka fogadta. A miniszter elmondotta, hogy az új repülőállomás felépítésére 5 millió lei gyorssegélyt utalt ki. Teodorescu ezután gépkocsin Zilahra utazott.

— Megnyit a milánói román pavillon. Milánóból jelentik: Tegnap folyt le ünnepélyes külsőségek között, az ottani mintavásár román pavilonjának megnyitása. Az ünnepségen megjelent Zamfirescu római román követ is.

— MÁJUS 17-IKE ELŐTT ÜL ÖSSZE A BALKÁN SZÖVETSÉG GAZDASÁGI TANÁCSA. Az eredeti tervek szerint a Balkán Szövetség gazdasági tanácsának ülésel április 17-én kezdődtek volna meg, de a török kormány kérésére az ülészkatot május 17-re halasztották. Újabb jelentés szerint a gazdasági bizottság ülésel mégis még május 17-ike előtt tartják meg.

— Vladescu sajtósövetség elnök vidéki körútja. Temesvárról jelentik: Vladescu Stefan, a vidéki sajtósövetség elnöke Temesvárra érkezett, ahol több szakmai kérdést vitatott meg a sajtó ottani képviselőivel. A vidéki sajtósövetség elnöke rövidesen sorra látogatja a vidéki városokat.

— A rádió vezérigazgatója Temesváron. Temesvárról jelentik: Az utóbbi napokban elterjedt hírekkel szemben, illetékes helyről jelentik, hogy a temesvári rádióleadó építését nem halasztották el és az adóállomás felépítése megvalósulás előtt áll. Már e hét folyamán Temesvárra érkezik a román rádiótársaság vezérigazgatója Sarateanu, valamint Iodescu ügyvéd, aligazgató. Patrascu mérnök műszaki igazgató és Pastia alezredes, a légvédelmi szolgálat főnöke, akik döntő fontosságú tárgyalásokat kezdenek a temesvári városi vezetőséggel a felállítandó rádióállomás ügyében. Ezzel egyidejűleg a szakértők kiválasztják a stúdió és a város melletti leadóállomás számára alkalmas terepet.

— Gazdasági tárgyalások Németország és Litvánia között. Kaunasból jelentik, hogy április 24-én a litván fővárosban litván—német tárgyalások kezdődnek, amelyek célja elsősorban a mindinkább növekedő litván—német gazdasági kapcsolatok rendezése. Ezenkívül megállapodást létesítenek a Memel-vidék kikötőiben létesítendő szabad zónákra vonatkozólag is.

— ARANY-ÁRAM EURÓPÁBÓL AMERIKÁBA. Londonból jelentik: A Daily Express jelentése szerint a múlt hét péntekjén 21 millió font értékű aranyat szállítottak az Egyesült-Államokba. Az európai aranykészletek menekülése az utóbbi időben óriási méreteket öltött.

— Ismét Montagu Norman került az Angol Bank élére. Londonból jelentik: Az Angol Bank kedden tartotta meg közgyűlését és azon ismét Montagu Norman választották meg a bank elnökévé. Montagu Norman 1919. óta áll megszakítás nélkül az Angol Bank élén.

— Hármas ikrek születtek. Buzau. Rada György, Scurtesti községbeli Jakos felesége hármas ikreknek adott életet. Az ikertestvérek mind egyike lány. Ugy az anyja, akinek a jelen három ikertestvéren kívül még négy gyermeke van, mint a gyermekek, egészségesek. A hatóságok elhatározták, hogy a gyermekek felnevelése érdekében anyagi segítséggel látják majd el a szülőket.

Tudományos előadás

Clipper, a híres amerikai utazó, előadást tartott Angliában expedíciós útjáról. Nagy közönség hallgatta tanulságos uti tapasztalatait, merész vállalkozásainak izgalmas kalandjait. Elbeszélte, hogyan élt Amerika hegyóriásai között és miként bírta szervezete a nagy magasságok kímáját. Járt többek között 8100 láb magasságban a tenger színe fölött s elmondta, hogy ott legalább tízenkét perc kell egy hig tölés megfizéséhez. A hallgatóság sorában kárörvendve szólalt meg egy hölgy:

— Ugy kell magának! Minek megy olyan magasra két lágytőjűt megfizni.

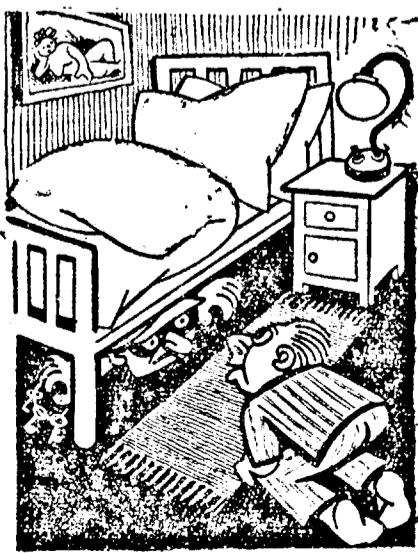
— Ércbányászat a Dél Sarkon. Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államok kormánya komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy a déli sarkon rendszeres bányászatot létesítsen, az ott felfedezett érctelepek kiaknázására. Byrd admirális megbízást is kapott egy 200 főből álló expedíció szervezésére azzal a céllal, hogy pontos térképfelvételeket készítsen az érctelepekről s megközelítő számításokat végezzen arra vonatkozólag, hogy mennyi ércre lehet számítani.

— Nyugdíjazott tanárok. Az oktatástügyi minisztérium mindazokat a tanárokat, akik 35 évi szolgálati időt betöltöttek, vagy elmúltak hatvan évesek, hivatalból nyugdíjba helyezi. Jelenleg is nagyobb számú tanerőt helyeztek a fenti alapon nyugdíjba szeptember elsejei hatálya. Ezek között szerepelnek Popovici Aurel, az aradi Moise Nicoara liceum tanára, Parvu Gheorghe a brádi Avram Iancu liceum tanára, Bistriceanu Eugenia, a lugosi Iulia Hajdeu liceum tanárnője, Popescu Mihai, a temesvári, D. Loga liceum tanára, Puhala Alexandru ugyancsak a temesvári D. Loga liceum tanára, Mauritiu Victor a temesvári német gimnázium tanára, Al. Sighisoreanu, a marosvásárhelyi Ilarian liceum tanára.

— Autótulajdonosok április huszadikáig kötelesek adóvallomást tenni. Április huszadikán lejár az autótulajdonosok adóvallomásának határideje. A pénzügyigazgatóság arról értesíti az autótulajdonosokat, hogy amennyiben ezen napig nem adják be adóvallomásaikat, úgy az adó ötszörösére büntetik őket.

— A vándorcirkusz közönsége a lángtenger és a fenevadak közé szorult. Tokióból jelentik: A japán főváros mellett Kamada, fontos lőszeripari gőcpontban kigyulladt egy utazó cirkusz. A lángoktól felhősített állatok kiszabadultak ketrecekből és a hétszáz főnyi közönség a lángtenger és a fenevadak közé szorult. A rendőrség és a tűzoltóság hősies erőfeszítéssel kiszabadították a nézőket, miközben tizenötön sulvos égési sebeket szenvedtek. Huszonhat vadállatot, köztük négy oroszlan, négy elefánt, két leopárd, egy tigris és egy teve elevenen elégett.

Valószínűtlen

— Uraságod talán elvesztett valamit?

— Zürichi tőzsdezárlat: Páris 11,80 és háromnegyed, London 20,87 és egynegyed, Newyork 446,00, Brüsszel 74,95, Milánó 23,45, Amszterdam 236,75, Berlin 178,00, Szófia 5,40, Varsó 84,00, Belgrád 10,00, Bucaresti 3,25.

— Vlad Alexandru tábornok-polgármester dönt az uccanévvaltoztatások ügyében. Jelentették, hogy kedd délután összeült az a kibővített városi bizottság, amelynek rendeltetése az uccanévvaltoztatások és új uccanek ügyében történő döntés. A bizottság részletesen átvizsgálta az összes napirenden levő ügyeket, tanulmányozta az átváltoztatandó uccanevek kimutatását és megbeszélte az újjann javaslatba jött neveket. Végleges döntés azonban nem történt, mert Vlad Alexandru tábornok-polgármester, aki a bizottság elnöke, néhány napos szabadságra utazott és így nem vehetett részt az ülésen. A kedd délutáni ülés határozatait nyomban a polgármester elé terjesztik, amint ismét elfoglalja hivatalát, úgyhogy előreláthatólag a legközelebbi jövőben megtörténik a végleges és részletes döntés valamennyi esedékes névvaltoztatás és új uccanév-megjelölés ügyében.

— A constantai kikötő forgalma. Bucurestiből jelentik: Az 1939. januárjától március 31-ig a constantai kikötőben a következő forgalmat bonyolították le: A kikötőbe érkezett 15918 tonna áru és 2421 utas, ugyanakkor a kikötőből külföldre frányítottak 22425 tonna árut és 3813 utas hagyta el Constantát.

— Tízezer néprádiót osztanak szét szegénysorsuk között Hitler születésnapján. Berlinben nagyszabású előkészületeket tesznek Hitler vezérkancellár ötven éves születésnapjának megünneplésére. Mindenütt hatalmas kandelaberek emelkednek a magasba, amelyek az esti órákban három méter magas lángnyelvekkel emelkednek az ég felé. Egész Berlin zászlódszobben fog szüni. A vezérkancellár születésnapját nemzeti ünnenné nyilvánították és azon a munkások ugyanolyan fizetéstöbbletet kapnak, mint május elsején. A Sportpalastban Hess Rudolf, a Führer helyettese a nemzeti szociálista párt fiatal, most hivatalba lépő vezetőit és tisztviselőit megesketi a vezérkancellár iránti hűségre. Este hatalmas fakélyásmenet lesz. Ez alkalommal a szegénysorsuk között tízezer néprádiót osztanak szét.

— Halálozás. Csokán Ernő hentesmester f. hó 18-án, 57 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 19-én, szerdán d. u. fél 6 órakor lesz a str. Sava Raicu 139 számú gyászaházból.

— A bucaresti-i kégyilkos öngyilkossága. Bucurestiből jelentik: Csikós Erzsébet, 8 esztendő kisleány gyilkosa, Neagovici Ioan, aki mint ismeretes a hatóság kezére került, az elmúlt éjszaka cellájában felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Az ügyészség megadta a szadista gyilkos eltemetésére vonatkozó engedélyt.

— Felhívják a Neptun-fürdő tavalyi kabinbérleti, valamint azokat, akik idén kabinbérletre igényt tartanak, hogy május 1-ig jelentkezzenek a városháza 103. számú szobájában.

— Kivégeztek egy kémét Párisban. Párisból jelentik: Grünberger, 26 éves, francia kertész, akit a múlt év szeptemberében kémkedés miatt letartóztattak, ma reggel agyonlőtték.

— Községi rendőrséget szervez Aradváros vezetőisége. Megírta az Aradi Közlöny, hogy a városvezetőség pályázatot írt ki husz községi rendőri állás betöltésére. Ez a husz pályázat azért vált szükségessé, mert a város vezetősége elhatározta, hogy községi rendőrséget szervez, amire törvényadta joga van és amit már régebben meglevő szabályrendelet alapján vihetnek keresztül. A városi rendőrség a piacokon, vásártéren teljesít majd szolgálatot, vigyáz a köztereken levő virágágyak és a parkok épségére, mert a közönség fegyelmezetlen része minden felhívás és kérelem ellenére is kiméletlenül felduja a parkokat, az államrendőrség pedig nem tud megfelelő számú legénységet a város rendelkezésére bocsátani, hogy a parkrongálást és a virágágyakba való gázolást megakadályozzák. A községi rendőrség a városvezetőség rendelkezésére áll majd, parancsnoka pedig a közigazgatást szolgáló valamelyik vezető tisztviselője lesz.

— Leleplezték a budapesti Vasváry-uccal rabló, gyilkosság tetteseit. Budapestről jelentik: A Vasváry-uccal rablógyilkosság ügyét a rendőrség kiderítette. Megállapították, hogy Reisz Márton, 70 éves asztalos mestert Kain István kárpitossegéd és Sachs István villanyszerelősegéd ölték meg. Mindketten munkanélküliek voltak. A rendőrség rádiókörözést adott ki ellenük.

— Május tizenötödiktől kezdődőleg katonazenekar szórakoztatja a Marospart közönségét. A város vezetősége megállapodást létesített a 93. gyalogezred zenekarával, hogy május tizenötödiktől kezdődőleg szeptember tizenötödikéig a katonazenekar rendszeresen hangversenyezik a Marosparton, illetve a parkban. Hétfő kivételével minden nap hangverseny szórakoztatja majd a közönséget, mégpedig a következő beosztás szerint: kedden, szerdán, pénteken, szombaton és vasárnap este fél kilencről fél tizenegyre, csütörtök délelőtt pedig a parkban, gyermekek számára tíz órától tízenkét óráig. Csütörtök este nincs zenekari hangverseny, hétfőn pedig egész nap szünetel a katonazenekar működése. A város 100.000 lei általánosság-gal díjazza a katonazenekar munkásságát.

— A kolozsvári Magyar Színház operette-együttese Marosvásárhelyt látja. A kolozsvári Magyar Színház operette-együttese három héttel ezelőttre tervezett vendéjátékát csak most kezdte meg Marosvásárhelyen. Az operette-együttés előadásait szépszámú közönség látogatja.

Házikezelésbe veszi a városvezetőség az utjavítási munkálatokat

Az uccakövezések javítása körül felmerült zavarok, melyek végeredményében a város közönségének jelentősen kárt és emellett azt a lehetetlen helyzetet eredményezik, hogy az uccaburkolatoknál állandó baj van, azt a meghatározást érlelték meg a városvezetőségben, hogy a bonyodalmak gyökeres megszüntetésének egyetlen módja a javítási munkálatok házikezelésbe vétele. A helyzet az, hogy ha megfelelő felszerelés rendelkezésre áll, a munkások kérdése nem jelent semmiféle nehézséget, a városi mérnökök közül pedig bármelyik minden további nélkül irányíthatja és vezetheti a javítási munkálatokat. Eppen ezért, most tanulmányozzák a javítási munkálatok házikezelésbe vételének feltételeit és valószínűleg már rövidesen városvezetőségi határozatot jelenik meg az utburkolat karbantartásának házikezelésbe vételéről.

Kiépítik a Panama-csatorna örödményeit

Washington. Az Egyesült-Államok kormányja 277 millió dollárt szavazott meg a Panama-csatorna kibővítésének és az örödmények kiépítésének munkálataira.

— Feloszlatták a benemavatók bizottságát. Londonból jelentik: A benemavatók bizottság lord Plymouth elnökletével csütörtökön tartja utolsó ülését. Ez alkalommal a bizottság iródját és szerveit feloszlattának jelentik ki.

— Magyar küldöttség Hitler kancellár születésnapján. Budapestről jelentik: Hitler vezérkancellár születésnapján ünnepségén résztvevő delegáció elutazott Berlinbe. A delegáció tagjai: Imrédy Béla és Darányi Kálmán volt miniszterelnökök, gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter, Kunder Antal kereskedelmi miniszter, Vay báró, a kormánypárt elnöke, Mezős András és Rainiss Ferenc képviselők. A küldöttséggel utazik még Keresztes-Fischer tábornok is, aki Horthy Miklós kormányzó ajándékát viszi a vezérkancellárnak.

— Megválasztotta elnökét a Temesvár-erzsébetvárosi római katolikus egyházközség magyar tagozata. Mint ismeretes, a temesvári római katolikus püspökség a német és magyar hívek közötti ellentétek kiküszöbölésére különálló magyar és német tagozatokat létesítését határozta el. Az erzsébetvárosi római katolikus egyházközség magyar tagozatának világi elnökét most választották meg dr. Koszó János személyében. Az egyházközség új világi elnöke megválasztása során kijelentette, hogy az elnöki tisztséget hiánynak fogja tekinteni a magyar és német tagozatok közötti és főfeladatának a testvéri megértés és belső béke fenntartását tekintni.

— Rendőri hírek. Friedmann Dezső Bratianu-ucca 16. szám alatt lakó aradi kereskedő felesége bejelentette a rendőrségen, hogy meglopták. Eddig még ismeretlen tettesek behatoltak a házba a padlására és onnan mintegy husz ezer lej értékű fehérneműt zsákmányoltak. Ugyancsak meglopták özvegy Alje Mihályt, akinek a Ciprian Porumbescu-ucca 4 szám alatt házában jártak a betörők. A hivatali éjszakai látogatók több ezer lej értékű háztartási cikket vittek magukkal. A tettesek kézrekerítésére a rendőrség bevezette a vizsgálatot.

— A női betegségek gyógykezelésében a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazják, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.

— A Resita-Művek Igazgatósága a lemondott Ausnit Edgar helyébe Angus Vickers angol nagyiparost, a Vickers hadipari konzern egyik vezetőjét választotta be az igazgatóságba. Lemondott igazgatósági tagságáról Victor Slăvescu hadfelszerelési miniszter is, akinek helyét Urdăreanu Ernest tölti be. E. Urdăreanu egyben az igazgató-tanács elnökének is megválasztották.

— Új igazgatósági tagok a Petroșaninál. A petrosényi szénbánya igazgatótanácsa a vállalat igazgatóságába a következő tagokat választotta be: Tancred Constantinescu elnök, dr. Chorin Ferenc, Fuchs Richard, Kaufmann Oszkár, John Savescu és dr. Szász Pál.

— Hézagpótló szakkönyv jelenik meg Aradon, Tuliu Ganeanának, az aradi pénzügyigazgatóság nagy tudású főtisztviselőjének, az illetékosztály vezetőjének szerkesztésében a közeli napokban hézagpótló könyv jelenik meg Aradon. A könyv a legújabb illoék-törvények alapján közli a kereskedők, vállalatok részére nélkülözhetetlen fontos utasításokat, pontos felvilágosításokat közöl a számlák, nyugták, váltók felülbélyegzéséről, illetékezéséről. Részletesen közli a könyv a kereskedők közelebbi könyvvezetéséről szóló újabb rendelkezéseket, valamint pontos kiszámított táblázatokat a különböző felülbélyegzésekkel kapcsolatban.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
WEISZ gyógyszer-tár, Plata Avram Iancu 12.
JANKA gyógyszer-tár, Bulev. Reg. Ferdinand
Dr. DICK gyógyszer-tár, Str. Mărășești 1.

Lengyelország kiépíti viszonyát a Balti államokkal

Az észti hadseregparancsnok látogatása Varsóban — Lettország felemeli a katonai szolgálati időt

Varsó. (Rador.) Beck lengyel külügyminiszter vasárnap kihallgatáson fogadta Észtország varsói követét. Ezzel a kihallgatással hozzák kapcsolta Laidoner tábornagynak, azt észti hadsereg legfőbb parancsnokának varsói látogatását. Hivatalos helyen nagy fontosságú tulajdonítanak e látogatásnak, mert véleményük szerint ezáltal a lengyel külügyminiszter felveszi a kapcsolatot a balti államokkal.

A lett sajtó örömmel üdvözli Laidoner tábornok varsói látogatását és megállapítja, hogy az utazás célja a Balti államok közötti viszony további kimélyítése. A lett kormány különben tervbe vette, hogy a katonai szolgálati időt 18

hónapról 2 évre emeli fel és külön nemzetvédelmi adót vezet be.

Ulrich lengyel közlekedésügyi miniszter egyébként a poseni kerületben lévő Ostrovban beszédet mondott és többek között a következőket jelentette ki:

— Nem vagyunk imperiálisták és nincsenek területi igényeink. Mi a békét akarjuk. Azaz a ténnyel, hogy szomszédainkkal megemelt mádsági egyezményt kötöttünk, Kelet-Európa békés fejlődésének alapjait tettük le. Jaj annak, aki bármily kis részt követel abból, ami a miénk. Mi senkinek semmit át nem engedünk.

Olaszország, Albánia és Lengyelország nagyszabású kiállításai a budapesti Nemzetközi Vásáron

Budapestről jelenti tudósítónk: Az április 28-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásáron kilenc külföldi ország vonul fel látványos kiállítások keretében. Az itt kiállító országok között különösen nagy érdeklődésre számít Olaszország, Lengyelország és Albánia.

A Városligetben már épül az egész Vásárváros és már tető alá került a nemzetek óriási pavilonja, Olaszország monumentális kiállítás-csarnoka és Albánia jellegzetes külön épülete is. Az olaszok közel dupla akkora csarnokot emeltek, mint amekkorával a tavalyi vásáron szerepeltek és persze a kiállításra kerülő anyag is ennek megfelelően nagyobb. Amit ez a hatalmas ország és gyarmatai exportcélokra csak termelnek és gyártanak, az mind itt lesz.

A káprázatosan gazdag természeti kincsek és ipari termékek sokaságát az idegenforgalmi értékek keretében állítják majd a közönség szeme elé. Lengyelország a baráti nagyhatalom is újra eljön. Ezidén főként idegenforgalmi értékeit mutatja be, hogy még jobban és még közelebbről megismerjék a lengyel földet.

Albánia első ízben szerepel önálló pavilonban. Csodálatos országot ismer majd meg itt a közönség, országot, ahol nemrégiben még forgalom is alig volt, de ma a legpompásabb autóműutak szelik keresztül, a legmodernebb repülőterei és kikötői és csodálatos szépségű középületei vannak. Idegenforgalmi szépségei, színes népművészete, de meg bányászata is rengeteg látványt és tanulságot nyújt majd a vásár nemzetközi közönségének.

Junius elsejéig meghosszabbították a román—magyar kereskedelmi egyezményt

Bucurestiből jelentik: A Budapesten megtartott román—magyar gazdasági tárgyalások eredményeképpen a március 31-én lejárt egyezményt 1939. június 1-ig meghosszabbították. Románia január hónap folyamán 34.800 köbméter faanyagot szállított Magyarországra, ezzel szemben a múlt év januárjában csak 11.672 köbméter volt az export. Kárpátia visszacsatolása által Magyarország 415.257 hektáron található keményfa és 152.617 hektáron található fenyőfaállományhoz jutott. A szakértők véleménye szerint mindezek ellenére a Magyarországra irányuló román faexport nem csökken.

Intézkedések az üzemek légvédelméről

Bucurestiből jelentik: A terület légvédelmére vonatkozó törvény alkalmazásával kapcsolatban a légi és tengerészetiügyi minisztérium együttműködik a nemzeti gazdasági minisztériummal. A cél az, hogy a nagyüzemeket és a petroleumtermő területeket minimális anyagi megterhelés mellett hatékony védelemben részesítsék. A törvény intézkedése főképpen a nagyvárosokban található folyékony tüzelőanyagot tartalmazó lerakatokra vonatkozik. Az ellenőrző bizottság esetéről esetre megállapítja a szükséges védelmi intézkedések foganatosítását.

Csiksomlyón rendezik meg az ideai katolikus nagygyűlést
Mindhárom püspök megígérte részvételét

Csikszeredából jelentik: Az Erdélyi Katolikus Népszövetség 1939. június 30-án, július 1-én és 2-án rendezi meg XII. Országos Katolikus Nagygyűlést Csikszeredában és Csiksomlyón. Az Erdélyi Katolikus Népszövetség földrajzi területének mindhárom püspöke jóváhagyta az intézőbizottság fenti határozatát.

A XII. Országos Katolikus Nagygyűlés vezérgondolata: „Krisztus és a gyermek.” A vezérgondolatnak megfelelően dolgozza ki a rendezőbizottság a nagygyűlés részletes munkaprogramját. A munkarend kidolgozásában a

rendezőbizottság alapul veszi XI. Pius pápa apostoli körlevelét „Az ifjúság keresztény neveléséről.”

Az ország katolikusainak nagy találkozóját nevezetessé teszi az a körülmény, hogy az Erdélyi Katolikus Népszövetség földrajzi területének mindhárom püspöke megígérte megjelenését.

SVÁJCI ÉLET

Az április az átmeneti hónap a téli és a nyári sportok között és mint ilyen, nem lesz oly tulzsiolt a sportprogramot illetően az előző hónapokhoz viszonyítva, tekintettel arra, hogy a sportegyesületek már az elkövetkező hónapok nagy sporteseményekre készülődnek, amelyeket Zürichben a svájci kiállítással kapcsolatban bonyolítanak le.

A jégpályák ugyan már becsukták kapukat, de a hegyeken még vígan folyik a legkedveltebb svájci téli sport a sielés és ennek a szép sportnak a hívei április 23-án Engelbergben versenyen találkoznak.

A labdarúgó sport hívei a bainoki kupamérkőzések kivételével válogatott mérkőzésben is gyönyörködhetnek, amelynek során Svájc csapata EK-mérkőzés keretében találkozott Magyarországgal a válogatottjával. Svájc híres kitűnő kerékpározói is, akik sikeresen szerepeltek a Páris—Nizza és Milano—Sanremo közötti versenyeken és április 23-án Murtenben a hagyományos városon keresztüli nagy nemzetközi versenyen állnak starthoz. Ugyancsak április hónapban bonyolítják le az Olaszország körüli kerékpáros versenyt, amelyen a svájci hivatásos versenyzők is részt vesznek.

Husvét hetében Montreuxban rendkívül érdekes sportversenyt bonyolítottak le: a görkorcsolya-hókivilágbajnokságot, amelyen Anglia, Franciaország, Németország, Belgium, Portugália, Olaszország és Svájc vettek részt.

„Zürich hívja a svájci fiatalokat:” — ez a felszó visszhangzik egész Svájcban. Ez év nyarán ugyanis valamennyi svájci kanton fiatalosága Zürichben ad egymásnak találkozót, hogy itt egy heter töltse el és megtekintse a várost, valamint a remeknek ígérkező svájci kiállítás látványosságait. Elsősorban a szegényebb sorsú bányászok gyermekeit látják vendégül, akik különben a tetemes költségek következtében nem tekinthetnek meg a kiállítást.

A svájci nagy kiállításban a svájci szállítási bemutatása mellett a látogatóknak alkalomuk nyílik, hogy a különböző vendéglokokban meg is kóstolhassák a kitűnő svájci bortermékeket. Tízennyolc kantonból nem kevesebb mint 953 borfajtaát vonultatnak fel, amiből kóstoltatni lehet arra, hogy milyen változatos és pompás italok várják a kiállítás látogatóit.

Visszapillantás a Clemenceau ellen husz évvel ezelőtt elkövetett merényletre

és az ősz „Tigris” történelmi valósággá vált jövendöléseire — Clemenceau politikája, melyet elsodortak az utolsó évek eseményei

Jó husz esztendővel ezelőtt, 1919. telének végén a már megkezdett béketárgyalások hangulata alatt álló francia fővárosnak véres szenzációja volt: merényletet követtek el Clemenceau miniszterelnök ellen. A Tigris megsebesült.

Husz évvel a nevezetes merénylet után Európában újra világtörténelmi átalakulás, újrendezés folyamata zajlik. A békeszerződések újra rajzolták Európa térképét és a most, a legutolsó hetekben átélt történelmi események is nagy területváltozásokat hoztak.

Ez a párhuzamosság ad alkalmat arra, hogy újra lepergessük a husz évvel ezelőtt elkövetett merénylet filmjét s visszaidézzük a Tigris életének néhány jellegzetes mozzanatát, amelyek nemcsak a békeszerződések megteremtésében, de a most lezajlott európai eseményekben is nagyon fontos szerepet játszottak.

De előbb néhány tömör mondatban jellemezzük Georges Clemenceau-t, a Tigrist.

Egy évszázaddal ezelőtt: 1841-ben született. A jakobinus forradalmi hagyományok élénken éltek családjában és tízéves volt a kis Georges, amikor atyját III. Napoleon Afrikába deportáltatta. Maga volt a megtestesült tizenharmadik század, teljes forradalmiságával és ateizmusával. Orvosnak készült. A végzet azonban nem az orvos utját jelölte ki számára.

A Tigris már huszéves korában börtönbe került. III. Napoleon csukatta le köztársasági magatartása miatt. Természetes, hogy a császárság bukása után Clemenceau vezető szerepet játszott az 1870-es forradalmi eseményekben, sőt a párisi kommunában tulságosan is aktív szerepet talált vállalni. Ő volt a közvetítő a versaillesi és a forradalmi kormány között és ekkor egy hajszál választotta el attól, hogy ki ne végezzék.

Kemény, tüskés egvénység, aki nehezen fér meg emberekkel, akivel nehéz összeférni. Családtag, idegen sokat szenved összeférhetetlen természetű miatt. Orvostan hallgató korában összevesztett édesanyjával, Konok haragját Amerikában fújta ki: néhány évig egy leányiskolában tanít, mint francia tanár, Angolul tökéletesen megtanult, aminek épp 1919-ben vette hasznát a béketárgyalásokon.

Az örökkösen füstölgő kráter

Politikai pályafutásának néhány állomása: 1875-ben a párisi községtanács elnöke. A következő évben képviselő. Tizenhét éven át, 1893-ig tagja a kamarának.

Elejnte a köztársaság megerősítésén dolgozott, de azután a legfantasztikusabb salto mortálekát csinálta. Gyakran a monarchistákkal is szövetekezett, csak hogy a kormányokat megbuktassa. Önmagával és a világgal elégedetlen, örökkösen füstölgő kráter volt: sohasem lehetett tudni, hogy mikor robban ki. Mindemellett — népszerű volt. Ötven évvel ezelőtt, amikor Boulanger tábornok parancsuralmat akart kikijáratni, pártja egy része a tábornokhoz csatlakozott. Népszerűsége akkor kapta az első sebet. A Panama-botrány azonban kegyelemdöfés volt számára is. 1893 után egy évtizedre eltűnt a francia politikai életből.

A Dreyfus-per alatt visszaszerezte régi népszerűségét s 1906-ban Georges Clemenceau — miniszterelnök! A vén jakobinus 1909-ig ül a bársonyszékben és megvalósította régi vágyalmát: az egyház és az állam szétválasztását.

Miniszterterátsajt — utálta, lenézte. Legrosszabb véleménye volt Poincaréről. Páris évekig emlegette híres mondatát:

— A teremtésben csak két fölösleges dolog van. A vakbél és — Poincaré.

Addig támadta a hadvezetést, a kormányt és az elnököket, míg végre elérte, hogy Poincaré őt ne vezte ki miniszterelnökévé. Kül- és belpolitikai programját ebben az egy mondatban foglalta össze: „A háborút csinálom!” De nemcsak az ellenség ellen folytatta a háborút, hanem azon honfitársai ellen is, akik a béke és a megértés hívei voltak.

Minden pacifista, baloldali és szocialista ellen a legkiméletlenebbül járt el. Konok kalmuk koponyájával csak egyért küzdött: a végső győzelemért. Itt nem ismert alkut és a Sixtus-level nyilvánosságra hozatalával ezért lenlezte le IV. Károly békeakcióját. Nem a minden áron való békét

óhajtotta, hanem Németország leverését. A leplezést is azért tette meg, hogy bizalmatlanságot keltsen a monarchia és Németország között, amit teljes mértékben sikerült is elérnie.

A Tigris magyargyűlöletének titka

Magyarországot és a magyarokat nem szerette. Róla nem lehet azt állítani, hogy azt se tudta, merre van Magyarország. Magyarországgal szoros rokoni kapcsolatok fűzték össze. Fia, Michel Clemenceau ugyanis magyar lányt vett el feleségül.

A galántai cukorgyárban dolgozott a világháboru előtti években a Tigris fia, mint mérnök. Itt beleszeretett Michnay Idába, a galántai járásbíró gyönyörű szép leányába. Hiába volt az öregur minden tiltakozása, a két szerelmes kitartott elhatározása mellett és összeházasodtak. Még két kis unokája sem tudta a Tigrist ezzel a ténnyel kibékíteni és amikor később Michel Clemenceau családjával Párisba költözött vissza, az öreg politikus mindent elkövetett, hogy fiát feleségétől elidegenítse.

Mialatt fia a fronton volt, elvette az anyjától a két gyereket, akik tökéletesen beszéltek magyarul is és intézetbe adta őket. Georges-ot, az idősebbiket végleg el is vette később az anyjától, akihez a két gyerek mindennek ellenére váltig ragaszkodott. A kisebbik fiú, Pierre, egyszer jól meg is mondta a Tigrisnek:

— Te ugyan nagy politikus lehetsz, de igen rossz nagyapa vagy!

Még egy egész csekélység is a magyarok ellen fordította. Természetes fiának, Paul Eugéne Dutasta diplomatának, a versaillesi béketárgyalások titkáranak még a háboru előlőtről Magyarországon rekedt meg egy vagon török dohány. Hasztalan volt azonban minden intervenció, a magyar kormány nem adta ki a vagon dohányt. Neha ilyen jelentéktelen dolgoknak is súlyos következményük van.

1919. — Páris

Voltaképpen három ember kezében volt ebben az időben a világ sorsa. Az amerikai Wilson, az angol Lloyd George és Franciaország részéről Clemenceau miniszterelnök a „Tigris” szava döntött az új határok kérdésében. Wilson szerette volna a maga 14 pontjának elvei szerint berendezni a világot, Lloyd George csak arra vigyázott, hogy most Franciaország ne erősödjön meg tulságosan. A németgyűlöletet legintranszigensebben, de egyben legpolitikusabban Clemenceau képviselte. Mert neki nemcsak szövetségi aránylagos németbarátságával, hanem saját honfitársainak szélsőséges és kivihetetlen ábrándjával is meg kellett küzdenie. A franciák egy része nemcsak a sedani, hanem a waterlooi vereséget is jóvá akarta tenni és a Napoleon száz napja előtti határokat küzdött.

Ebben a lázas, tulfutott hangulatban a vén Tigrisnek jól jött a merénylet. Sebesülése nem volt súlyos, de az eset mégis mártírlőriát vont konok, engesztelhetetlen homloka fölé.

A merénylet 1919. februárjában történt a Boulevard-Delessert sarkán. Clemenceau a Rue Franklinon lévő lakása előtt gépkocsiba szállt naranccsörtszje kíséretében. A sarkon egy Cottin nevű anarchista több lövést adott a Tigris gépkocsijára. Egy golyó talált: Clemenceau a lapockáján kapott sebet.

Az aggyastvánban még volt annyi erő, hogy előre kopogott az átlótt szélvédőüvegen a sofőröknek:

— Gyorsan haza!

Aztán hátrahanyatlott az ülésen és a kocsi felugró repülőtszét aggódo kérdésére szarkasztikus humorával válaszolta:

— Rosszul célzott az ipse!

Bámulatos erőről tett tanúságot, amikor a sofförre és a tisztre támaszkodva, saját lábán ment haza. Humora még akkor se hagyta el. Az orvosokat így fogadta:

— Kérem, kollégisták! Kezeljenek. Ha helygyógyász voltam is, kiméletesen bánjanak velem.

Ezredes ur, ne felejtse el!

Sebesülten, golyóval a lapockájában is csak Németország guzsbá kötéséért harcolt. Még a betegágyban feküdt, amikor meglátogatta House ezredes, Wilson elnök jobbkeze és kiméletre intette a golyó miatt, amit még nem távolítottak el. A Tigris így szólt az ezredeshez:

— A golyó maradjon, ahol van. Egyszer majd a csoportvázamon ugys átiull — aztán majd jöhetnek az orvosok a szomszéd koporsókból. Engem nem nagyon zavar. De ezredes ur, ne felejtse el, emlékeztesse az embereket: Ausztriát meg kell védeni a Németországhoz való csatlakozástól. Ágyukat e kis hajó fedélzetére! Nem tűrhetjük, hogy Németország területgyarapodással kerüljön ki ebből a háborúból! Az ön elnöke talán mégsem így gondolta a népek önrendelkezési jogát! Egy óráig sem vállalhatunk felelősséget Csehszlovákia léteért egy ilyen megnagyobbodott német birodalom kellős közepén.

Az 1938-as év eseményei után különös plasztikát kapnak Clemenceau szavai.

Clemenceau harcolta ki a jóvátétel csillagászati számokkal vetekedő összegét, azzal a nem is titkolt tervvel, hogy amíg a Németország meg nem fizeti a Rajnavidék megszállás alatt maradt

— Elnök ur — mondotta Poincarénak — ön sokkal fiatalabb, mint én vagyok, Tizenöt év múlva már nem fogok élni. Tizenöt év elteltével a németek még nem tettek eleget a szerződés valamennyi pontjának. Ha tizenöt év múlva megtisztel azzal, hogy felkeresi a siromat, meggyőződéssem, hogy elmondhatja nekem: ott állunk a Rajnánál és ott is maradunk!

A „győzelem atyja”

A béketárgyalások hónapjaiban ez a jelző rajta maradt: a győzelem atyja, 1920-ban megvált a miniszterelnökségtől. Az elnökválasztáson már megbukott. De amikor a békeszerződés aláírásakor a miniszterjuma küldöttsége nála tisztelgett, a Tigris zokogva borult asztalára:

— Ugy szeretnék még ma meghalni, bizonyosan gyönyörű temetésem lenne. De ha holnap várok, ki tudja eljön-e valaki a temetésemre?

Fájt neki a népszerűtlenség s az a vád, hogy nem volt elég szigorú Németországgal szemben. De, mint vérbeli szellemes ember, egy jó vicc kedvéért még önmagát se kimélte.

— A napokban a Luxemburg-kertben jártam — mesélte barátainak. — Egy anya, rám mutatva, magyarázta kislányának: „Látod, ez a bácsi mentette meg Franciaországot az idegenektől.” „Ugy mentette meg, mint Jeanne d'Arc?” — kérdezte erre a kislány. „Igen”. — hangzott az anya válasza. „Hát akkor miért nem égetik is úgy el, mint Jeanne d'Arcot?” — mondta erre a gyerek.

A Tigris kacagott.

A történelem azonban rácsáfolt Clemenceau életének főművére. Németország guzsbakötése nem sikerült s a reváns két államának egymás közötti viszonya ma is csak ott tart, mint 1914. augusztusában...

Hivatása teljesítése közben

Halálos szerencsétlenség ért egy nagyváradi rendőrőrmestert

Nagyváradról jelentik: Vasárnap éjszaka kötelességének teljesítése közben halálos szerencsétlenségnek esett áldozatul Bene György nagyváradi rendőrőrmester. A rendőrőrmester kerékpáron sorra járta a városban szolgálatot teljesítő rendőrszemeket s miután a Mihail Viteazul téren szolgálatot teljesítő Ardeleanu Nicolae közrendőr könyvét is aláírta, az Avram Iancu utcán át ismét a város felé indult.

Az uccában több tehergépkocsi haladt s az egyik gépkocsi sárhányója elkapta a kerékpárt. Bene a tehergépkocsi kereké alá esett és mind az öt gépkocsi áthaladt rajta. — Bene György rendőrőrmester, akit a gépkocsik a felismerhetetlenségig összeroncsoltak, azonnal meghalt.

A szerencsétlenségnek egyetlen tanuja volt, Florian Teodor törvényszéki jegyző. Valomása és a gépkocsik megvizsgálása után a rendőrség őrizetbe vette a B. 7290 rendszámú bucuresti tehergépkocsi vezetőjét, Trebitsch Oszkárt, mert megállapították, hogy az ő kocsiá ütötte el a rendőrt, a kocsi kerekéin ugyan is még a vérnyomok is láthatók voltak.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

SPORT KOZLONY

Aradon az AMEFA (AMTE) a Victoriával, Temesváron a Gloria a Kinizsivel küzd vasárnap a bajnoki pontokért

Teljes forduló a nemzeti bajnokságért

A nemzeti bajnokságban vasárnap is folytatódna a küzdelmek a fontos bajnoki pontokért. Aradon a kolozsvári Victoria vendégszerepel, a Gloria pedig Temesváron a Chinezullal (Kinizsi) csap össze. A műsort külön ismertetjük, alább csak az egyes mérkőzések esélyeinek latolgatásába bocsájtkozunk.

Aradon tehát az AMEFA (AMTE) és a Victoria mérkőznek meg és ez a mérkőzések egyik legnehezebb erőpróbája lesz az aradi munkáscsapatnak, amely multvasárnap az UDR elleni játék második félidejében beigazolta, hogy emelkedő formában van. A Victoria ellen mindenesetre végig megfelelő játékra van szüksége a piros-feketeknek, ha a nagyfotosságú bajnoki pontokat meg akarják szerezni. Összel a Victoria 2:0 arányban győzött.

Temesváron a Gloriát látja vendégül a Chinezul (Kinizsi) és itt óriási harc várható a két csapat között az utolsó helyért, illetve az attól való megszabadulásért. Ha a Gloria magára talál, Temesváron is legyőzheti a Chinezult (Kinizsi) és ezzel javíthat helyzetén. Az őszi mérkőzésen a

Chinezul (Kinizsi) 6:1 arányban győzött a Gloria ellen.

Bucurestiben két mérkőzést bonyolítanak le és pedig a Rapid a Ripensiával, a Sp. Studentesc pedig a Tricolorral mérkőzik. Az első mérkőzésen a Ripensia kimondottan esélyes és a volt vasutasoknak jóval többet kell nyújtaniuk, mint legutóbbi mérkőzéseiken, ha sikeresen óhajtának szerepelni. Összel is a Ripensia nyert 2:1-re. A Tricolor és Sportul Studentesc összecsapása is rendkívül hevesnek ígérkezik és itt a győztest alig lehet megjósolni. Az őszi mérkőzésen a Sp. Studentesc 1:0 arányban nyert.

Resicán a Venus vendégszerepel az UDR-nál. Az UDR a mezőnyben szépen játszik, a kapu előtt azonban határozatlanok és így a Venus győzelmét aligha tudják majd megakadályozni. Összel is a Venus nyert 2:0 arányban.

Nagybányán a Carpati és a Juventus csapnak össze és itt is hevesiramu küzdelem várható a két jöképességű csapat között. A honi pálya a Carpati mellett szól, de a Juventus idegenben is tud eredményt produkálni. Az őszi mérkőzésen a nagybányaiak 2:1 arányban győztek.

A B. liga nyugati csoportjának állása

1. TMAC	11	10	0	1	40:19	20
2. Jiul	11	7	1	3	28:16	15
3. Rovine Grivița	12	7	0	5	21:19	14
4. CFR	12	6	2	4	16:13	14
5. NAC	10	6	0	4	36:14	12
6. Vulturii	11	6	0	5	25:27	12
7. Minerul	11	5	0	6	24:20	10
8. Craiovan	11	4	1	6	17:26	9
9. Soimii	12	1	1	10	9:37	3
10. Unirea M. V.	12	1	1	10	10:43	3

Humis eltűnt Bucurestiből

Bucuresti. A Venus csapata vasárnap Nagybányán Humis nélkül játszott, miután a kitűnő középcsatár pénteken nem jelent meg az állomáson a bajnokjelölt elutazásánál. Humist a lakásán keresték, de ott nem kaptak kielégítő választ, most pedig az a hír terjedt el, hogy a kitűnő csatár Görögországba távozott. A hírt még nem erősítették meg.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kiskereskedők könyvvezetéssel kapcsolatos kívánságai

Engel Gyula nyilatkozata a kiskereskedők kéréséről

A kiskereskedők és kisiparosok könyvveléssel kapcsolatban — mint legutóbb jelentettük — lényeges újítást vezetett be az április elsején életbelépett új adótörvény. Ennek az újításnak értelmében azok a patenta fixába tartozó kiskereskedők és kisiparosok, akiknek évi adóalapja az ötvenezer leit nem haladja meg, teljesítségükkel mentesülnek a könyvvezetés kötelezettsége alól. Ez annyit jelent, hogy azok, akik legfeljebb a patenta fixa 7-ik osztályába tartoznak, nem kell üzleti könyveket vezetniük.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban beszélgetést folytattunk Engel Gyulával, az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa elnökével, aki a következőket mondotta:

— Az új törvény életbelépésével egyidejűleg megszűnt tehát az a rendszer, amelynek értelmében a kiskereskedők és kisiparosok abban az esetben, ha 200 lei átalány illetéket fizettek be, mentesülnek a pontos könyvvezetés kötelezettsége alól. A jelenlegi rendszer szerint azok a kiskereskedők, akiknek évi adóalapja az ötvenezer leit

HETI MŰSOR

Vasárnap tovább folytatódna a nemzeti bajnokság küzdelmei, ugyszintén a kerületi bajnokság valamennyi csoportjában teljes gőzzel tart a bajnoki üzem. A műsort alábbiakban adjuk:

Nemzeti bajnokság:

AMEFA (AMTE)—Victoria, Chinezul (Kinizsi)—Gloria, UDR—Venus, Rapid—Ripensia, Sportul Studentesc—Tricolor CFPV, Carpati—Juventus.

B) liga:

Craiovan—Jiul, CFR Simeria—Soimii, Vulturii—CAO (NAC), Unirea MV—Minerul.

Kerületi I. osztály:

Mica—CAA (AAC), Hakoah—Astra, Unirea—Transilvânia, Titanus—Intelegerea (Egyetértés), Tricolor—Crisana, Gaiana—SGA (ATE).

Kerületi II. osztály:

Vulturul—Sparta, Frontiera—AMRA.

Szövetségi díj:

AMEFA (AMTE)—Titanus, Transilvânia—Gloria, Hakoah—Crisana.

Ifjusági bajnokság:

AMEFA (AMTE)—CAA (AAC), Hakoah—Astra, Unirea—Transilvânia, Gloria—Intelegerea (Egyetértés), Tricolor—Fortuna, Gaiana—SGA (ATE), Olimpia—Banatul.

Magyar vagy Kapasból!

A magyar bajnokságban vasárnap rangadót bonyolítanak le: az Újpest és a Ferencváros csapnak össze. A műsor a következők: Újpest—Ferencváros, Hungária—Phöbus, Nemzeti—Bocskai, Zugló—Elektromos, Kispest—Taxiok, Budafok—SSE, Szolnok—Szeged.

Csikágóban az amerikai fedett uszoda bajnoki versenyén a Newyorki AC csapata a 4x100 yardos gyorsuszó-stafétában 3 p. 31 mp.-el új világrekordot állított fel. A régi 3 p. 31.4 mp.-el a michigani egyetem stafétája tartotta.

Svájcban bajnoki mérkőzéseket bonyolítottak le és az eredmények a következők voltak: Grashoppers—Grenchen 1:1, Nordstern—Basel 1:0, Biel—Young Fellows 2:1, Luzern—Young Boys 1:0, Lugano—Servette 1:0, Chaux de Fonds—Lausanne 2:0.

Welsben bonyolították le a magyar—német görög-római stílusú birkózóviadalt, amelyen a magyarok 4:3 arányban győztek. A magyar birkózók közül Tóth, Kovács, Rihczky és Bóbis győzött, Imrei Ferenc és Sóvári veszített.

O A bucaresti-i Viforul Dacia és Venus szombaton idénykezdő atlétikai versenyt rendeztek a következő eredményekkel: 100 m.: 1. Ludu Virgil Venus 11.5 mp., 1000 m.: 1. Talmaciu Leonida 2 perc 50 mp., 3000 m.: 1. Talmaciu Leonida 10 perc 10.8 mp, Távolugrás: 1. Lupan V. D. 638 cm, Hármassugrás: 1. Callstrat V. D. 13.78 méter, Rúdugrás: 1. Epuran Gh Venus 295 cm, Magasugrás: 1. Ludu Virgil Venus 157 cm, Diszkoszvetés: 1. Gurau V. D. 38.15 méter, Súlylökés: 1. Gurau V. D. 13.80 méter.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden csütörtökön

HAMBURG BÓL NEW YORK BÓL

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy nyílt tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt mezejét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos izléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéreteinket a valóság még messze felülmúlja.

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA

minden időtartamban és árban

Mindig 101 utazik a

Hamburg-Amerika Linie

hajóin

Információkkal szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviselője

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24.

Telefon 10-86.

